

Propunere ANRE de transpunere a Directivei CE si PE nr.73/2009

Cap. I

Dispozitii generale

Art.1

(1) Prezenta Ordonanță de Urgență stabilește cadrul legal privind producția, transportul, distribuția, furnizarea și înmagazinarea gazelor naturale, modalitățile de organizare și funcționare a sectorului gazelor naturale, de acces pe piață, precum și criteriile și procedurile aplicabile pentru acordarea de autorizații și/sau licențe de transport, distribuție, furnizare și înmagazinare a gazelor naturale și exploatarea sistemelor.

(2) Prevederile prezentei Ordonanțe de Urgență stabilite pentru gaze naturale se aplică într-un mod nediscriminatoriu și biogazului și gazului obținut din biomasă sau altor tipuri de gaze, în măsura în care este posibil din punct de vedere tehnic ca acestea să fie injectate și transportate în deplină siguranță prin sistemele de transport/distribuție.

Art.2

(1) Obiectivele si principiile prezentei Ordonanțe de Urgență sunt:

- a) siguranța si continuitatea în alimentarea cu gaze naturale a consumatorilor;
- b) eficienta economica si eficienta energetica;
- c) protecția mediului;
- d) protejarea intereselor clienților finali de gaze naturale;
- e) promovarea, stimularea si asigurarea concurenței pe piața de gaze naturale;
- f) armonizarea legislatiei nationale cu legislatia comunitara în domeniu, cu respectarea principiului subsidiaritatii;
- g) transparența prețurilor și a tarifelor reglementate în sectorul gazelor naturale;
- h) dezvoltarea sectorului gazelor naturale în condiții de eficienta economica si protecție a mediului;
- i) asigurarea accesului nediscriminatoriu la sursele de gaze naturale;
- j) dezvoltarea interconectărilor Sistemului national de transport al gazelor naturale cu sistemele similare din țările vecine și cu alte infrastructuri de transport și integrarea Sistemului național de transport al gazelor naturale în rețeaua europeană de transport a gazelor naturale;
- k) asigurarea condițiilor necesare pentru buna funcționare a pieței gazelor naturale și pentru integrarea pieței naționale în piața internă europeană a gazelor naturale
- l) asigurarea accesului nediscriminatoriu al terților la conductele din amonte, depozitele de înmagazinare, sistemele de transport, sistemele de distribuție a gazelor naturale precum și la instalațiile GNL;
- m) operarea instalațiilor tehnologice de suprafață din câmpurile de producție, a depozitelor de înmagazinare, a sistemelor de transport si de distribuție a gazelor naturale, în condiții de siguranță si eficiență;
- n) asigurarea capacității de înmagazinare a gazelor naturale atât pentru nevoile curente, cât si pentru cele strategice.
- o) stabilirea sistemului de autorizare și licențiere a obiectivelor și activităților specifice sectorului gazelor naturale.

(2) Realizarea obiectivelor prevăzute la alin. (1) revine ministerelor de resort, Autorității Naționale de Reglementare în Domeniul Energiei (ANRE), operatorilor economici din sectorul gazelor naturale, potrivit statutului, competențelor și atribuțiilor acestora precum și altor instituții, după caz.

Art.3

În sensul prezentei Ordonanțe de Urgență, următorii termeni se definesc după cum urmează:

1. "acces la sistemul de înmagazinare" - dreptul unui operator economic din sectorul gazelor naturale sau al unui client de a utiliza sistemul de înmagazinare subterana;
2. "acces la sistemul de distribuție" - dreptul unui operator economic sau al unui client de a utiliza sistemul de distribuție;
3. "acces la sistemul de transport" - dreptul unui operator economic din sectorul gazelor naturale sau al unui client de a utiliza sistemul de transport;

4. "accesul la terminalul GNL" – dreptul unui operator economic din sectorul gazelor naturale sau al unui client de a utiliza terminalul GNL
5. "acces la conductele de alimentare din amonte" - dreptul unui operator economic din sectorul gazelor naturale sau al unui client eligibil de fi racordat si/sau de a utiliza conductele de alimentare din amonte, mai puțin partea utilizată în procesele de producție a gazelor naturale;
6. "operator economic din sectorul gazelor naturale" - orice persoană fizică sau juridică, cu excepția clienților finali, care desfășoară cel puțin una dintre următoarele activități: producție, transport, distribuție, furnizare, cumpărare sau înmagazinare de gaze naturale, inclusiv GNL, și care are atribuții comerciale, tehnice și/sau de mentenanță legate de respectivele activități.
7. "aparatură de utilizare" - sistemul complex destinat să consume gaze naturale (combustibil sau materie primă), cu îndeplinirea condițiilor legale pentru funcționare, parte componentă a instalației de utilizare a gazelor naturale;
8. "autorizație" - actul administrativ individual emis de ANRE, acordat unei persoane fizice sau juridice, pentru exercitarea unui drept;
9. "aviz tehnic" - documentul emis de către producător sau operatorul de înmagazinare, de distribuție, de transport sau de GNL în urma analizei unei documentații de proiectare, care atestă respectarea condițiilor impuse de legislația în vigoare;
10. "bunuri proprietate a terților" - obiective componente ale sistemelor de transport sau ale sistemelor de distribuție, utilizate de către operatorii licențiați pentru realizarea serviciilor publice de interes național de transport sau de distribuție, bunuri neincluse în patrimoniul acestora;
11. "capacitate" - înseamnă debitul maxim, exprimat în unitate de volum pe unitate de timp sau în unitate de energie pe unitate de timp la care are dreptul utilizatorul rețelei în conformitate cu prevederile contractuale;
12. "capacitate fermă" – capacitatea garantată contractual ca fiind neîntreruptibilă de către operatorul sistemului;
13. "capacitate tehnică" - capacitatea fermă maximă pe care o poate oferi operatorul sistemului unui utilizator, luând în considerare integritatea sistemului respectiv și cerințele de exploatare a acestuia;
14. "capacitate întreruptibilă" – capacitatea care poate fi întreruptă de operatorul sistemului în conformitate cu condițiile prevăzute în contractul cu utilizatorul rețelei sau cu reglementările specifice;
15. "capacitate disponibilă" - partea din capacitatea tehnică care nu este alocată și este încă disponibilă pentru sistem în momentul respectiv;
16. "capacitate neutilizată" - înseamnă capacitatea fermă pe care a achiziționat-o un utilizator al rețelei în baza unui contract dar pe care utilizatorul nu a nominalizat-o până la termenul limită specificat în contract;
17. "capacitate contractată" - înseamnă capacitatea pe care operatorul sistemului a alocat-o unui utilizator printr-un contract;
18. cod - colecție de reglementări cu caracter tehnic și/sau comercial, elaborate sau aprobate de către ANRE, prin care se stabilesc reguli și proceduri obligatorii pentru operatorii economici din sectorul gazelor naturale;
19. "conducta de alimentare din amonte" - conducta, inclusiv instalațiile, echipamentele și dotările aferente, prin care se asigură vehicularea gazelor naturale de la obiectivele de producție până la sistemul de transport/distribuție sau clientul final;
20. "conductă de interconectare" înseamnă o conductă de transport care traversează sau trece peste o frontieră dintre două state membre ale Uniunii Europene pentru unicul scop al conectării sistemelor de transport ale acestor state; conductele de interconectare cu statele ce nu sunt membre ale Uniunii Europene sunt supuse prevederilor acordurilor cu aceste state;
21. "conducta de transport" – conducta, inclusiv inclusiv instalațiile, echipamentele și dotările aferente, care funcționează în regim de înaltă presiune prin care se asigură transportul gazelor naturale între punctele de preluare din conductele din amonte, din conductele de interconectare, punctele de preluare din import sau din terminalele GNL până la punctele de predare la distribuitori, la clienții finali sau în conductele de interconectare;

22. "client" înseamnă clientul angro sau final de gaze naturale, sau un operator economic din sectorul gazelor naturale care cumpără gaze naturale;
23. "client casnic" înseamnă clientul care cumpără gaze naturale pentru consumul casnic propriu;
24. "client noncasnic" înseamnă clientul care cumpără gaze naturale ce nu sunt destinate consumului casnic propriu;
25. "client final" înseamnă clientul care cumpără gaze naturale pentru consumul propriu;
27. "client angro" înseamnă persoana fizică sau juridică, alta decât un operator de transport și de sistem sau un operator de distribuție, care cumpără gaze naturale în scopul revânzării în interiorul sau în afara sistemului în care este stabilită;
28. "client vulnerabil" – consumatorii casnici și cei care furnizează servicii sociale esențiale, cum ar fi asistența medicală sau îngrijirea copiilor, activități educative și alte servicii sociale și de binefacere, precum și servicii indispensabile pentru funcționarea statului, definiți prin Hotărâre a Guvernului.
29. "client industrial" – clientul final noncasnic al cărui consum anual de gaze naturale estimat la locul de consum, în baza tipului și debitelor aparatelor de utilizare a gazelor instalate este mai mare de 450.000 MWh
30. "contract de furnizare a gazelor naturale" - un contract de furnizare a gazelor naturale, dar care nu cuprinde un instrument derivat din domeniul gazelor naturale;
31. "deținerea controlului" înseamnă orice drepturi, contracte sau orice alte mijloace care conferă, separat sau în combinație, ținând cont de circumstanțele de drept sau de fapt implicate, ce conferă unei persoane fizice sau juridice posibilitatea exercitării unei influențe decisive asupra unui operator economic din sectorul gazelor naturale, în special prin:
- (a) deținerea cu titlu de proprietate sau drept de folosință în tot sau în parte a activelor operatorului economic;
- (b) drepturi sau contracte care conferă o influență decisivă asupra structurii, drepturilor de vot sau deciziilor luate de structurile interne ale operatorului economic.
32. "depozit de înmagazinare subterană" - spațiul din scoarța terestră având calități naturale sau dobândite ca urmare a unor operațiuni petroliere sau activități miniere anterioare, proprii pentru injectarea, stocarea și extragerea unor volume de gaze naturale;
33. "dispecerizare" - activitatea specifică de corelare și echilibrare permanentă și operativă, la nivelul sistemelor, a cantităților de gaze naturale intrate și, respectiv, ieșite, la parametrii rezultați din obligațiile de livrare, precum și luarea măsurilor de limitare a efectelor situațiilor excepționale, cum ar fi: temperaturi foarte scăzute, calamități naturale, avarii majore și altele asemenea, prin folosirea de mijloace specifice;
34. "distribuția gazelor naturale" - activitatea de vehiculare a gazelor naturale printr-un sistem de conducte de distribuție, pentru a fi furnizate clienților, dar neincluzând furnizarea;
35. "furnizarea gazelor naturale" - activitatea comercială de vânzare, inclusiv revânzare a gazelor naturale, inclusiv GNL, către clienți;
36. "furnizor" - persoana fizică sau juridică, care realizează activitatea de furnizare a gazelor naturale;
37. "gaze naturale" - gazele libere din zăcămintele de gaz metan, gazele dizolvate în țiței, cele din capul de gaze asociat zăcămintelor de țiței, precum și gazele rezultate din extracția sau separarea hidrocarburilor lichide;
38. "biogaz" – amestec de gaze de origine biogenă produs prin procese de fermentație sau gazeificare a diferite substanțe organice.
39. "biometan"-
40. „gaz natural comprimat pentru vehicul” (GNCV) - gazul natural stocat în butelii, prin comprimare la peste 200 de bari, în scopul utilizării drept combustibil pentru vehicule cu motoare termice;
41. "gaz natural lichefiat (GNL)" - gazul natural care, în urma unor procese specifice, este adus în stare lichidă și stocat în recipiente speciale;
42. "gaze petroliere lichefiate (GPL)" – sunt fracții de hidrocarburi ușoare derivate din procesele de rafinare, instalații de stabilizare a țițeiului și din procesarea gazelor naturale, care sunt în mod normal lichefiate, prin creșterea presiunii sau scăderea temperaturii, pentru a fi transportate sau depozitate, având o presiune de vapori care nu o depășește pe cea admisă pentru propanul comercial, compuse predominant din următoarele

hidrocarburi, singure sau în amestec, propan, propenă (propilenă), butan (n-butan și/sau izo-butan) și butene (butilene), inclusiv butadiene

43."instalație de utilizare" - ansamblul de conducte, aparate și accesorii, inclusiv focarul și coșul de evacuare a gazelor de ardere, situat după stația/postul de reglare a presiunii și măsurare a debitului, după caz, cu excepția aparatului de măsurare a debitului, care face parte din sistemul de distribuție;

44."terminal GNL" - totalitatea instalațiilor necesare pentru lichefierea gazelor naturale sau pentru importul, descărcarea și regazeificarea GNL și care include serviciile auxiliare și instalațiile de înmagazinare temporară necesare pentru procesul de regazeificare și livrarea ulterioară către sistemul de transport, dar care nu include nicio parte a terminalelor GNL utilizate pentru stocare;

45."instalație de înmagazinare" înseamnă o instalație utilizată pentru înmagazinarea gazelor naturale și care este deținută și/sau exploatată de un operator de înmagazinare, inclusiv instalațiile GNL utilizate pentru stocare, dar excluzând partea utilizată pentru activitățile de producție, precum și instalațiile rezervate exclusiv pentru operatorii de transport și de sistem în vederea îndeplinirii atribuțiilor lor;

46. "instalație tehnologică de suprafață aferentă producției de gaze naturale" – aparatele, accesoriile și conductele, inclusiv cele din amonte, utilizate pentru producția și vehicularea gazelor naturale;

47."instrument financiar derivat pe gaze naturale" - instrument financiar derivat pe mărfuri, astfel cum sunt aceste tipuri de instrumente financiare explicitate în reglementările în vigoare ale Comisiei Naționale a Valorilor Mobiliare;

48."înmagazinarea gazelor naturale" - ansamblul de activități și operațiuni desfășurate de operatorul de înmagazinare pentru sau în legătură cu rezervarea capacității de înmagazinare în depozitele subterane și pentru injecția, depozitarea și extracția din aceste capacități a unor cantități determinate de gaze naturale;

49."operator economic integrat pe verticală"- operator economic sau un grup de operatori din sectorul gazelor naturale în care aceeași persoană sau aceleași persoane este (sunt) îndreptățită (îndreptățite), în mod direct sau indirect, să exercite controlul asupra acestuia și care desfășoară cel puțin una din activitățile de transport, distribuție, GNL sau înmagazinare și cel puțin una dintre activitățile de producție sau de furnizare de gaze naturale;

50."operator economic integrat pe orizontală" - operator economic din sectorul gazelor naturale care desfășoară cel puțin una dintre activitățile de producție, transport, distribuție, furnizare sau înmagazinare a gazelor naturale, precum și o activitate din afara sectorului gazelor naturale;

51."licența" - actul administrativ individual emis de ANRE, care conferă titularului, persoana juridică, dreptul de a desfășura activități comerciale și/sau de prestări de servicii în legătură cu una sau mai multe dintre activitățile din sectorul gazelor naturale;

52."licența provizorie" - actul administrativ individual emis de ANRE, care conferă titularului dreptul de a participa la o licitație publică în vederea obținerii concesiunii serviciilor publice de distribuție a gazelor naturale;

53."magistrala directă" - conducta de gaze naturale complementară sistemului interconectat, pentru alimentarea unui consumator eligibil direct din conductele din amonte sau din punctele de import;

54."monopol natural în domeniul gazelor naturale" - situație în care serviciile de transport, de înmagazinare sau de distribuție a gazelor naturale se asigură de către un singur operator pentru o zonă determinată;

56."operator economic afiliat" - orice alt operator economic care, direct sau indirect, controlează operatorul economic specificat, este controlat de acesta sau este sub controlul comun, împreună cu acest operator economic;

57. " Operator conducte de alimentare din amonte" - orice persoană fizică sau juridică care realizează activitatea de producție gaze naturale și răspunde de exploatarea, întreținerea și dacă este necesar, dezvoltarea conductelor de alimentare din amonte într-o anumită zonă.

58."operator de înmagazinare" - persoana fizică sau juridică, care realizează activitatea de înmagazinare și răspunde de exploatarea instalației de înmagazinare a gazelor naturale;

59."operator de distribuție (distribuitor) " - persoana fizică sau juridică care realizează activitatea de distribuție a gazelor naturale în una sau mai multe zone delimitate de distribuție și răspunde de exploatarea, întreținerea

și, dacă este necesar, dezvoltarea sistemului de distribuție într-o anumită zonă și, după caz, a interconectărilor sale cu alte sisteme, precum și de asigurarea capacității pe termen lung a sistemului în vederea satisfacerii la un nivel rezonabil a cererii pentru distribuția gazelor naturale;

60. "operator de transport (transportator)" - persoana fizică sau juridică, care realizează activitatea de transport a gazelor naturale și răspunde de exploatarea, întreținerea și, dacă este necesar, dezvoltarea sistemului de transport într-o anumită zonă și, după caz, a interconectărilor sale cu alte sisteme, precum și de asigurarea capacității pe termen lung a sistemului în vederea satisfacerii la un nivel rezonabil a cererii pentru transportul gazelor naturale;

61. "operator al terminalului GNL" - persoana fizică sau juridică care realizează activitatea de lichefiere a gazelor naturale sau importul, descărcarea și regazeificarea GNL și răspunde de exploatarea unei instalații GNL;

62. "preț reglementat" - prețul la care este realizată furnizarea gazelor naturale în baza unui contract-cadru, a unor standarde de calitate a serviciului și/sau unor condiții specifice stabilite de autoritatea competentă;

63. "racord" - conducta de legătură între o ramură principală (conductă din amonte, conductă de transport, conductă de distribuție a gazelor naturale) și o stație de măsurare sau o stație de reglare, măsurare, predare a gazelor naturale, care alimentează un sistem de distribuție, un consumator sau un grup de consumatori;

64. "rețea de transport și/sau de distribuție" - ansamblul de conducte conectate între ele, inclusiv instalațiile și echipamentele aferente pentru vehicularea gazelor naturale în regim de presiune, conform reglementărilor tehnice specifice;

65. "rezervare de capacitate" - menținerea unei părți din capacitatea disponibilă de transport/distribuție/înmagazinare la dispoziția utilizatorilor în vederea transportului/distribuției/ înmagazinării unei cantități de gaze naturale determinate;

66. "sectorul gazelor naturale" - ansamblul activităților desfășurate de operatorii economici pentru producția, transportul, înmagazinarea, distribuția, furnizarea și utilizarea gazelor naturale, a GNL, GPL și GNCV precum și instalațiile și echipamentele folosite pentru realizarea acestor activități;

67. "serviciu de sistem" - înseamnă orice serviciu necesar pentru accesul și exploatarea rețelelor de transport, rețelelor de distribuție, instalațiilor GNL și/sau de înmagazinare, inclusiv dispozitive de echilibrare a sarcinilor, de amestecare și de injectare a gazelor inerte, dar excluzând instalațiile rezervate exclusiv pentru operatorii de transport și/sau de sistem, de distribuție sau de înmagazinare în vederea îndeplinirii atribuțiilor acestora;

68. "serviciul public în sectorul gazelor naturale" - obligația care constă în activitatea organizată și/sau autorizată de stat în vederea satisfacerii cerințelor de interes public din sectorul gazelor naturale;

69. "siguranță" - siguranța aprovizionării cu gazele naturale și securitatea tehnică a obiectivelor;

70. "sistem" - orice rețea de transport, distribuție, terminal GNL sau depozit de înmagazinare exploatată de un operator economic din sectorul gazelor naturale, inclusiv instalațiile aferente acesteia prin care se asigură servicii de sistem, inclusiv stocarea în conducte, precum și instalațiile operatorilor economici afiliați, necesare pentru asigurarea accesului la sistemul de transport, de distribuție, la depozitul de înmagazinare sau terminalul GNL;

71. "Sistem de distribuție închis" - sistemul aprobat de către ANRE prin care se distribuie gaze naturale într-o zonă industrială, comercială sau de servicii comune, limitată din punct de vedere geografic și care îndeplinește condițiile:

a) din rațiuni de organizare tehnologică, activitățile derulate de utilizatorii sistemului respectiv să fie integrate; sau sistemul respectiv asigură gazele naturale în principal către proprietarul sistemului, operatorul sistemului sau un operator economic afiliat acestora, după caz;

b) nu este destinat asigurării gazelor naturale către consumatorii casnici, cu excepția consumatorilor casnici al căror loc de consum se situează în zona delimitată geografic și deservită de sistemul de distribuție închis și care au o relație de tip angajat-angajator cu proprietarul sistemului de distribuție;

72. "stocare în conducta" - stocarea gazelor prin compresie în sistemele de transport și distribuție a gazelor naturale, dar excluzând cantitățile de gaze naturale rezervate de operatorii sistemului de transport sau distribuție în vederea îndeplinirii atribuțiilor acestora;

73. "transportul gazelor naturale"- înseamnă transportul gazelor naturale printr-o rețea care constă în principal din conducte de înaltă presiune, alta decât o rețea de conducte de alimentare din amonte și decât acea parte din conductele de înaltă presiune care este folosită în principal pentru distribuția de gaze naturale la nivel local, în scopul de a le livra clienților, dar fără a include furnizarea;

74. "utilizator de sistem" - persoana fizică sau juridică care alimentează sistemul sau este deservită de sistem;

75. "zona de protecție" - zona adiacentă obiectivelor din sectorul gazelor naturale, extinsă în spațiu, în care se instituie interdicții privind accesul persoanelor, regimul activităților și al construcțiilor, stabilite prin norme tehnice;

76. "zona de siguranță" - zona adiacentă obiectivelor din sectorul gazelor naturale, extinsă în spațiu, în care se instituie restricții și interdicții, în scopul asigurării funcționării normale și pentru evitarea punerii în pericol a persoanelor, bunurilor și mediului, stabilite prin norme tehnice; zona de siguranță cuprinde și zona de protecție.

77. "sistem interconectat" înseamnă un număr de sisteme legate între ele;

78. "operator economic integrat din sectorul gazelor naturale" înseamnă un operator economic din sectorul gazelor naturale integrat vertical sau orizontal;

79. "planificare pe termen lung" înseamnă planificarea pe termen lung a capacității de alimentare și transport a întreprinderilor din sectorul gazelor naturale, în scopul satisfacerii cererii de gaze naturale a sistemului, al diversificării surselor și al asigurării alimentării clienților

80. "infrastructură nouă" înseamnă o infrastructură care nu a fost finalizată până la 4 august 2003;

81. "durata de funcționare" - reprezintă intervalul de timp în care un obiectiv din sectorul gazelor naturale realizează scopul pentru care a fost construit în condiții de siguranță și de eficiență economică conform reglementărilor în vigoare.

Cap. II

Politici în domeniul gazelor naturale

Art. 4

(1) Politica statului în domeniul gazelor naturale constă în stabilirea obiectivelor sectorului gazelor naturale și a modalităților optime de realizare a acestora, în condițiile asigurării unei dezvoltări durabile.

(2) Politica în domeniul gazelor naturale este elaborată pe baza Programului de guvernare, acceptat de Parlament, cu consultarea organismelor guvernamentale cu atribuții în domeniu și a societății civile, pentru un interval mediu, avându-se în vedere evoluțiile probabile pe termen lung și, în principal:

a) constituirea cadrului instituțional corespunzător, prin stabilirea organismelor și a autorității competente pentru realizarea acestei politici;

b) asigurarea securității în aprovizionarea cu gaze naturale;

c) prognozarea importurilor și a exporturilor de gaze naturale;

d) elaborarea programelor de dezvoltare în sectorul gazelor naturale;

e) asigurarea protecției mediului;

f) asigurarea transparenței prețurilor și a tarifelor reglementate la gazele naturale;

g) creșterea eficienței în producția, înmagazinarea, transportul, distribuția și utilizarea gazelor naturale;

h) dezvoltarea și asigurarea capacităților de depozitare a gazelor naturale;

i) precizarea liniilor directe privind cercetarea și dezvoltarea specifică sectorului gazelor naturale și promovarea tehnologiilor avansate în domeniu;

j) dezvoltarea cooperării internaționale;

k) propuneri de reglementări specifice sectorului gazelor naturale.

(3) Guvernul, Ministerul Economiei, Comerțului și Mediului de Afaceri și celelalte organe de specialitate ale administrației publice centrale iau măsuri pentru realizarea obiectivelor înscrise în programul prevăzut la alin.

(2) și examinează, anual sau ori de câte ori este necesar, stadiul îndeplinirii prevederilor acestuia.

Art.5

Ministerul Economiei, Comerțului și Mediului de Afaceri elaborează politica în domeniul gazelor naturale și asigură ducerea la îndeplinire a acesteia, în condițiile prevederilor prezentei Ordonanțe de Urgență, având următoarele atribuții principale:

- a) implementează politica energetică a Guvernului;
- b) elaborează programe și planuri de măsuri pentru aplicarea politicii Guvernului în sectorul gazelor naturale;
- c) asigură elaborarea de studii pe baza cărora urmează a fi stabilite prioritățile privind investițiile din sectorul gazelor naturale;
- d) elaborează proiecte de acte normative pentru sectorul gazelor naturale, cu consultarea persoanelor interesate din sectorul gazelor naturale;
- e) exercită calitatea de concedent pentru serviciul de distribuție a gazelor naturale;
- f) supraveghează aplicarea și respectarea măsurilor stabilite pentru protecția mediului de către participanții la activitățile din sectorul gazelor naturale;
- g) asigură armonizarea cu standardele și reglementările Uniunii Europene în domeniul gazelor naturale și creează mecanismele necesare aplicării acestora;
- h) elaborează și fundamentează, împreună cu Ministerul Muncii, Familiei și Protecției Sociale și cu organizațiile patronale și sindicale, propunerile de politică socială specifice sectorului gazelor naturale, programele de asistență socială și medicală, de asigurări de risc și accidente, în vederea evitării riscurilor profesionale și a reabilitării celor care au suferit accidente de muncă și boli profesionale;
- i) avizează, împreună cu Ministerul Muncii, Familiei și Protecției Sociale, normativele de protecție a muncii în sectorul gazelor naturale.

Cap. III

Autoritatea de Reglementare

Art.6

(1) Autoritatea Națională de Reglementare în Domeniul Energiei - ANRE este autoritate administrativ autonomă cu personalitate juridică, autofinanțată, de specialitate, independentă din punct de vedere decizional, organizatoric și funcțional, având ca obiect de activitate elaborarea, stabilirea și monitorizarea aplicării ansamblului de reglementări obligatorii la nivel național, necesar funcționării sectorului și pieței energiei electrice, precum și a gazelor naturale, în condiții de eficiență, concurență, transparență și protecție a consumatorilor.

(2) ANRE se află în coordonarea Primului Ministru și desfășoară activitatea în baza Regulamentului propriu de organizare și funcționare aprobat de Președintele ANRE, publicat în Monitorul Oficial al României partea I; Organigrama ANRE este anexă la regulamentul propriu de organizare și funcționare;

(3) În îndeplinirea atribuțiilor sale, ANRE, precum și persoanele din conducerea acesteia nu vor solicita sau primi instrucțiuni de orice natură de la nici o altă instituție ori autoritate publică;

(4) ANRE întocmește anual bugetul propriu de venituri și cheltuieli, în conformitate cu normele metodologice în vigoare, care se aprobă prin ordin al președintelui ANRE.

(5) Finanțarea cheltuielilor curente și de capital ale ANRE se asigură integral din venituri proprii iar finanțarea proiectelor în domeniul eficienței energetice se asigură din alocații acordate de la bugetul de stat;

(6) În termen de 30 zile de la data intrării în vigoare a prezentei ordonanțe, președintele ANRE va aproba Regulamentul propriu de organizare și funcționare al ANRE precum și grila de încadrare și salarizare a personalului ANRE, prin excepție de la Legea-Cadru nr. 284/2010 privind salarizarea unitară a personalului plătit din fonduri publice.

(7) Personalul ANRE este angajat și eliberat din funcție în conformitate cu prevederile legislației muncii iar salarizarea acestuia se realizează în conformitate cu prevederile contractului colectiv de muncă la nivelul ANRE;

(8) Veniturile proprii ale ANRE provin din tarife percepute pentru acordarea de licențe, autorizații și atestări, pentru prestări de servicii, din contribuții ale operatorilor economici din sectorul energiei și gazelor naturale, precum și din fonduri acordate de organisme interne sau internaționale.

(9) Nivelul tarifelor și cel al contribuțiilor prevăzute la alin. (8) se stabilesc și se actualizează prin ordin al președintelui ANRE și vor fi publicate în Monitorul Oficial al României, Partea I.

(10) Soldurile anuale rezultate din execuția bugetului de venituri și cheltuieli al ANRE rămân la dispoziția acestuia și se folosesc în anul următor.

Art. 7

Obiectivele generale ale ANRE:

a) crearea de mecanisme eficiente și adecvate de reglementare, de control și de asigurare a transparenței, în scopul evitării abuzurilor de poziție dominantă, în special în detrimentul consumatorilor, cât și a oricăror practici agresive.

b) promovarea, în strânsă cooperare cu Agenția de Cooperare a Reglementatorilor în Domeniul Energiei – ACER, cu autoritățile de reglementare ale celorlalte state membre ale Uniunii Europene și cu Comisia Europeană, în cadrul Comunității Europene, a unei piețe interne în sectorul gazelor naturale competitive, sigure și durabile din punctul de vedere al mediului, precum și a unei deschideri efective a pieței în beneficiul tuturor clienților și furnizorilor din Comunitatea Europeană, precum și garantarea condițiilor adecvate pentru funcționarea eficientă și fiabilă a rețelelor de gaze, având în vedere obiectivele pe termen lung;

c) dezvoltarea, în cadrul Comunității Europene, a unor piețe regionale competitive și funcționale, în vederea realizării obiectivului prevăzut la litera (b);

d) eliminarea restricțiilor privind comerțul cu gaze naturale între statele membre ale Uniunii Europene, inclusiv dezvoltarea unor conducte de interconectare corespunzătoare pentru a satisface cererea și a îmbunătăți integrarea piețelor naționale, ceea ce ar putea facilita fluxurile de gaze naturale pe întreg teritoriul Comunității Europene;

e) sprijinirea dezvoltării, în cel mai rentabil mod, a unor sisteme sigure, fiabile, eficiente și nediscriminatorii care sunt orientate către consumator, în conformitate cu obiectivele generale de politică în domeniul energiei, al eficienței energetice și al integrării producției de gaz la scară redusă și la scară largă din surse de energie regenerabile, precum și a producției distribuite, atât în rețelele de transport, cât și în cele de distribuție;

f) facilitarea accesului la rețea al noilor capacități de producere, în special prin eliminarea obstacolelor care ar putea împiedica accesul noilor operatori pe piață și al gazului obținut din surse regenerabile de energie;

g) garantarea acordării de stimulente corespunzătoare operatorilor de sistem și utilizatorilor de sistem, atât pe termen scurt, cât și pe termen lung, pentru a spori eficiența în ceea ce privește performanța sistemelor, precum și integrarea pe piață;

h) garantarea unor avantaje pentru clienți de pe urma funcționării eficiente a piețelor interne, promovarea concurenței efective și sprijinirea asigurării protecției consumatorilor;

i) sprijinirea atingerii unor standarde ridicate ale serviciului public în domeniul gazelor naturale, contribuind la protejarea clienților vulnerabili și la compatibilitatea proceselor necesare de schimb de date pentru migrarea clienților;

j) garantarea respectării de către operatorii economici din sectorul gazelor naturale a obligațiilor privind transparența care le revin;

Art. 8

(1) ANRE are următoarele atribuții și competențe:

a) să emită decizii, ordine și avize cu caracter obligatoriu pentru operatorii economici din sectorul gazelor naturale;

b) să desfășoare investigații cu privire la funcționarea pieței gazelor naturale, precum și să decidă și să impună orice măsuri proporționale necesare pentru promovarea unei concurențe efective și pentru asigurarea unei funcționări corespunzătoare a pieței. ANRE are de asemenea, competența de a coopera cu autoritatea națională din domeniul concurenței și cu autoritățile de reglementare de pe piața financiară sau cu Comisia în desfășurarea unei investigații în domeniul dreptului concurenței;

c) elaborează și aprobă Regulamentele privind acordarea autorizațiilor și licențelor în sectorul gazelor naturale și stabilește condițiile de valabilitate pentru autorizațiile și licențele acordate;

- d) elaborează și aprobă Regulamentele pentru autorizarea și verificarea personalului și a operatorilor economici care desfășoară activități de proiectare, execuție și exploatare în domeniul gazelor naturale și stabilește condițiile de valabilitate pentru autorizațiile acordate;
- e) elaborează și/sau aprobă reglementări și norme tehnice la nivel național care stabilesc criteriile de siguranță tehnică, cerințele tehnice minime de proiectare, execuție și exploatare, necesare pentru functionarea în condiții de eficiență și siguranță a obiectivelor din domeniul gazelor naturale;
- f) aprobă metodologia de emitere a avizelor tehnice în sectorul gazelor naturale și participă, în condițiile legii, la activitatea de autorizare a laboratoarelor de analiză și încercări din domeniul gazelor naturale;
- g) elaborează și aprobă Regulamentele pentru atestarea verificatorilor de proiecte și experților pentru obiectivele/sistemele din sectorul gazelor naturale, cu excepția instalațiilor de utilizare;
- h) elaborează și aprobă Regulamentele privind racordarea și accesul terților la conductele din amonte, la depozitele de înmagazinare, la sistemele de transport și de distribuție a gazelor naturale;
- i) aprobă Regulamentele de programare, funcționare și dispecerizare a depozitelor de înmagazinare a gazelor naturale la propunerea operatorilor din sector;
- j) elaborează și/sau aprobă/aplică metodologii pentru aprobarea prețurilor și pentru stabilirea tarifelor reglementate în sectorul gazelor naturale;
- k) elaborează și aprobă contractele-cadru pentru furnizarea gazelor naturale, contractele-cadru pentru prestarea serviciilor de înmagazinare, de transport, de distribuție, precum și contractele-cadru pentru activitățile conexe, desfășurate în baza unor metodologii și/sau tarife reglementate;
- l) aprobă tarifele și/sau metodologiile de tarifare aferente desfășurării activităților conexe celei de operare a sistemului;
- m) elaborează și/sau aprobă reglementările tehnice, comerciale, economice, operaționale, cu caracter obligatoriu, referitoare la parametrii de calitate a serviciilor de transport, înmagazinare, stocare, distribuție și furnizare a gazelor naturale;
- n) avizează, în condițiile legii, clauzele și condițiile specifice din contractele de concesiune a bunurilor, activităților și serviciilor din sectorul gazelor naturale;
- o) monitorizează:
1. piața internă de gaze naturale;
 2. respectarea reglementărilor privind organizarea și funcționarea pieței de gaze naturale;
 3. respectarea reglementărilor privind accesul la conductele din amonte, depozitele de înmagazinare, la sistemele de transport și de distribuție, la stocarea în conducte și la alte servicii de sistem;
 4. respectarea aplicării metodologiilor pentru aprobarea prețurilor și pentru stabilirea tarifelor reglementate în sectorul gazelor naturale;
 5. aplicarea regulilor privind gestionarea și alocarea capacităților de interconectare, împreună cu autoritatea sau autoritățile de reglementare din statele cu care există interconectare;
 6. gestionarea congestiei în cadrul rețelelor naționale pentru transportul gazelor naturale, inclusiv interconexiuni, și punerea în aplicare a normelor de gestionare a congestiei.
 7. publicarea informațiilor de interes de către operatorii sistemelor de transport și de distribuție privind conductele de interconectare, utilizarea rețelei și alocarea capacității către părțile interesate, ținând cont de necesitatea de a păstra confidențialitatea datelor cu caracter comercial;
 8. respectarea separării efective a conturilor pentru activitățile de înmagazinare, transport, distribuție și furnizare a gazelor naturale și GNL - gaz natural lichefiat, GPL – gaz petrolier lichefiat, GNCV - gaz natural comprimat pentru vehicule, pentru evitarea subvențiilor încrucișate între acestea;
 9. respectarea de către operatorii licențiați a condițiilor de valabilitate pentru licențe;
 10. activitatea operatorilor licențiați pentru asigurarea securității și continuității în furnizarea gazelor naturale.
 12. planurile de investiții ale operatorilor de transport și de sistem;
 13. respectarea normelor de siguranță și de fiabilitate a rețelei;
 14. nivelul de transparență, inclusiv prețurile angro,

15. gradul și eficiența deschiderii piețelor și a concurenței la nivelul comerțului angro și cu amănuntul, inclusiv în ceea ce privește bursele de gaze naturale,
 16. prețurile pentru clienții casnici, inclusiv sistemele de plată anticipată, tarifele percepute la migrarea către un alt furnizor, tarifele de deconectare,
 17. executarea serviciilor conexe celei de operare a sistemului și modul de aplicare a tarifelor percepute pentru acestea, plângerile înaintate de clienții finali, precum și orice denaturare sau restricționare a concurenței;
 18. apariția unor practici contractuale restrictive, inclusiv a unor clauze privind exclusivitatea, care ar putea împiedica clienții noncasnici de mari dimensiuni să încheie contracte simultan cu mai mulți furnizori sau pot restrânge posibilitatea acestora de a face această alegere, informând, dacă este cazul, autoritatea națională din domeniul concurenței cu privire la astfel de practici;
 19. punerea în aplicare a normelor privind rolurile și responsabilitățile operatorilor de transport și de sistem, ale operatorilor de distribuție, ale furnizorilor și clienților, precum și ale altor actori de pe piață în conformitate cu Regulamentul (CE) nr. 715/2009;
 20. perioadele de timp necesare operatorilor de transport și de sistem și ale operatorilor de distribuție pentru racordări și reparații;
 21. punerea în aplicare a măsurilor de salvagardare pentru piața de gaze naturale în cazul în care acestea au fost adoptate de stat;
 22. echilibrul cerere/ofertă de pe piața națională, la nivelul cererii viitoare prognozate și al rezervelor disponibile, la capacitatea suplimentară avută în vedere, planificată sau în construcție, la calitatea și nivelul de întreținere a rețelelor, precum și la măsurile necesare pentru a se face față vârfurilor de cerere și deficitului de alimentare a unuia sau mai multor furnizori.
- p) soluționează divergențe privind refuzul de acces al terților la sistemele de transport, distribuție, înmagazinare sau la conductele din amonte.
- q) mediază neînțelegerile precontractuale în sectorul gazelor naturale, conform procedurilor proprii;
- r) elaborează, aprobă și aplică Regulamentul de constatare, notificare și sancționare a abaterilor de la reglementările emise în domeniul gazelor naturale;
- s) elaborează și aprobă Regulamentul de organizare și funcționare propriu și stabilește responsabilitățile și salarizarea personalului, în conformitate cu dispozițiile contractului colectiv de muncă al ANRE;
- t) protejează interesele clienților din sectorul gazelor naturale;
- u) derulează programe specifice, inclusiv programe de asistență și expertiză conforme domeniului de activitate;
- v) creează baza de date necesară pentru desfășurarea activității sale, și pentru furnizarea de informații altor organisme implicate în elaborarea strategiei de dezvoltare a sectorului gazelor naturale, precum și în activitatea de comerț internațional cu gaze naturale;
- w) colaborează cu:
1. autoritățile de reglementare în domeniul gazelor naturale din alte state;
 2. organele de specialitate ale administrației publice centrale sau locale;
 3. asociații ale consumatorilor de gaze naturale;
 4. operatorii economici din sectorul gazelor naturale, asociațiile profesionale și asociațiile patronale din sectorul gazelor naturale, din țară și din alte state;
- x) elaborează, aprobă și aplică regulamentele privind organizarea și funcționarea și remunerarea Comitetului de Reglementare și a Consiliului Consultativ;
- y) stabilește condițiile și procedura de desemnare a furnizorului de ultimă instanță;
- z) aplica la sfârșitul fiecărui an calendaristic sau perioade, dacă este cazul, măsuri de orice natură, pentru corectarea efectelor reglementărilor emise.
- z1) publică o dată pe an recomandări cu privire la conformitatea prețurilor de furnizare cu obligația de serviciu public;
- z2) elaborează reglementări comerciale care garantează clienților schimbarea efectivă a furnizorului de gaze naturale în termen de 3 săptămâni.

Art.9

În vederea exercitării atribuțiilor sale, ANRE are dreptul:

- a) de acces la informațiile și documentele legate de domeniul de activitate al operatorilor economici, inclusiv la evidențele contabile ale acestora și la documentele clasificate, conform legislației specifice în vigoare;
- b) să desfășoare investigații cu privire la funcționarea piețelor gazelor naturale, precum și să decidă și să impună orice măsuri proporționale necesare pentru promovarea unei concurențe efective și pentru asigurarea unei funcționări corespunzătoare a pieței;
- c) să coopereze cu autoritatea națională din domeniul concurenței și cu autoritățile de reglementare de pe piața financiară sau cu Comisia Europeană în desfășurarea unei investigații în domeniul dreptului concurenței;
- d) să solicite operatorilor economici din sectorul gazelor naturale toate informațiile relevante în vederea îndeplinirii atribuțiilor sale, inclusiv justificări pentru orice refuz de a acorda acces terților, precum și orice informații privind măsurile necesare pentru consolidarea rețelei;
- e) să impună sancțiuni eficiente, proporționale și cu efect de descurajare asupra operatorilor economici din sectorul gazelor naturale care nu își respectă obligațiile care le revin în temeiul prezentului act normativ sau al oricărei decizii relevante și cu forță juridică obligatorie a ANRE sau a ACER, sau să propună unei instanțe competente să impună astfel de sancțiuni;
- f) să acționeze ca un organism pentru desfășurarea de investigații și pentru tratarea eficientă a plângerilor clienților și soluționarea extrajudiciară a litigiilor.

Art 10

- (1) ANRE este condusă de un președinte și un vicepreședinte, numiți de Primul Ministru al României.
- (2) Președintele ANRE este ordonator principal de credite.
- (3) Ordinele și deciziile cu caracter normativ se publică în Monitorul Oficial al României, Partea I.
- (4) Ordinele și deciziile emise de către președintele ANRE pot fi atacate în contencios administrativ la Curtea de Apel București, în termen de 30 de zile, de la data la care au fost comunicate părților interesate sau de la data publicării lor în Monitorul Oficial al României. Încetarea valabilității unui ordin sau a unei decizii emise de ANRE se poate face numai de către emitent sau prin hotărâre judecătorească rămasă definitivă;
- (5) În numele ANRE președintele acesteia transmite rapoarte anuale de activitate primului-ministru, Agenției de Cooperare a Reglementatorilor în Domeniul Energiei – ACER precum și Comisiei Europene privind activitatea desfășurată, problemele sesizate, soluțiile aplicate și rezultatele obținute;

Art. 11

- (1) Pentru aprobarea reglementărilor elaborate de ANRE se constituie un Comitet de Reglementare;
- (2) Comitetul de Reglementare este format din președinte, vicepreședinte și 7 reglementatori; Cei 7 reglementatori sunt numiți de primul-ministru, din cadrul personalului ANRE, la propunerea președintelui ANRE;
- (3) Mandatele președintelui, vicepreședintelui și ale membrilor Comitetului de reglementare pot fi reînnoite o singură dată;
- (4) Mandatele președintelui, vicepreședintelui și ale membrilor Comitetului de Reglementare încetează în următoarele situații:
 - a) la expirarea duratei;
 - b) prin demisie;
 - c) prin deces.
 - d) prin revocare potrivit legii;
- (5) Președintele, vicepreședintele și membrii Comitetului de reglementare pot fi revocați din funcție în cursul mandatului lor la survenirea unei incompatibilități dintre cele prevăzute la alin. (7) precum și pentru condamnare penală pentru o infracțiune legată de domeniul de activitate în care își exercită autoritatea ANRE, prin hotărâre judecătorească rămasă definitivă;
- (6) Membrii Comitetului de Reglementare au dreptul la o indemnizație de ședință egală cu 5% din salariul de bază al președintelui ANRE;

(7) În exercitarea mandatului președintele, vicepreședintele și membrii Comitetului de reglementare acționează în mod independent de orice interes public, nu sunt membri în consiliile de administrație sau în comisiile de cenzori ale operatorilor economici, subiecți ai supravegherii ANRE, sau acționari semnificativi ai acestora.

(8) Comitetul de reglementare își desfășoară activitatea pe baza unui regulament de organizare și funcționare aprobat prin decizie a președintelui ANRE;

Art.12

(1) Comitetul de reglementare al ANRE este asistat de un consiliu consultativ format din 11 membri, numiți prin decizie a primului-ministru, la propunerea președintelui ANRE din cadrul cadrelor universitare sau al specialiștilor de renume, cu experiență în unul dintre următoarele domenii: economic, financiar-contabil, gaze naturale, energie electrică, al investițiilor, managementului afacerilor sau științe juridice;

(2) Consiliul consultativ își desfășoară activitatea pe baza unui regulament de organizare și funcționare aprobat prin decizie a președintelui ANRE și are rolul de a asigura sprijin de înaltă calificare la elaborarea și/sau evaluarea reglementărilor ANRE precum și de a face propuneri de îmbunătățire a acestora.

(3) Membrii Consiliului Consultativ au dreptul la o indemnizație de ședință egală cu 5% din salariul de bază al președintelui ANRE;

Cap. IV

Prevederi generale privind producția, transportul, distribuția, înmagazinarea subterana și furnizarea gazelor naturale

Art. 13

Obligațiile comune ale titularilor de licențe din sectorul gazelor naturale, indiferent de forma de proprietate sau de regimul juridic al acestora, sunt următoarele:

a) să întocmească, să prezinte spre verificare ANRE și să publice rapoarte contabile anuale, în conformitate cu legislația în vigoare; în sistemul de contabilitate internă a acestora se vor ține conturi separate pentru activitățile de înmagazinare, producție, transport, distribuție și furnizare a gazelor naturale, asemenea evidenței contabile specifice corespunzătoare activităților respective realizate de operatorii din sector, în vederea evitării discriminării, subvenționării încrucișate și denaturării concurenței; Veniturile rezultate din deținerea în proprietate a rețelei de transport sau de distribuție trebuie specificate în conturi distincte. După caz, acestea țin conturi consolidate pentru alte activități din afara sectorului de gaze naturale. Evidențele contabile interne cuprind un bilanț și un cont de profit și de pierderi pentru fiecare activitate în parte;

b) să păstreze confidențialitatea informațiilor comerciale obținute de la terți;

c) să furnizeze informații necesare pentru accesul terților la sistem într-o manieră clară, transparentă, ușor accesibilă și la intervale adecvate;

d) să dețină toate autorizațiile și licențele prevăzute de legislația în vigoare;

e) să respecte condițiile de valabilitate asociate autorizațiilor și licențelor emise de ANRE;

f) să pună la dispoziție ANRE copii de pe toate contractele de import și, la cerere, contractele de tranzit al gazelor naturale, după caz;

g) să păstreze la dispoziția ANRE, a autorității naționale din domeniul concurenței și a Comisiei Europene, timp de cel puțin cinci ani, în scopul îndeplinirii atribuțiilor care le revin, datele relevante cu privire la toate tranzacțiile din cadrul contractelor de furnizare de gaze naturale și al instrumentelor derivate din domeniul gazelor naturale încheiate cu clienți angro și cu operatori de transport și de sistem precum și cu operatori de înmagazinare și de GNL;

h) să păstreze datele ce cuprind informații privind caracteristicile tranzacțiilor relevante, cum ar fi durata, regulile privind livrarea și decontarea, precum și cantitatea, datele și termenele de executare, prețurile tranzacției, mijloacele de identificare ale clientului angro în cauză, cât și informații specifice privind toate contractele de furnizare de gaze naturale și toate instrumentele derivate din domeniul gazelor naturale neexecutate

i) operatorii economici din sectorul gazelor naturale, care desfășoară una din activitățile de înmagazinare, transport, distribuție sau furnizare de gaze naturale, indiferent de forma de proprietate sau de regimul juridic, întocmesc, prezintă spre auditare și publică rapoartele contabile anuale, în conformitate cu prevederile legale;
Art. 14

Producatorul de gaze naturale este persoana fizică sau juridică titulară de acord petrolier, și titulară de licență de furnizare și operare a conductelor din amonte, în condițiile prezentei Ordonanțe de Urgență, care are ca specific activitatea de producție a gazelor naturale.

Art. 15

Obligațiile principale ale producătorului de gaze naturale sunt:

- a) să dețină autorizația pentru înființarea instalațiilor tehnologice de suprafață aferente activității de producție pentru obiectivele proiectate după data intrării în vigoare a prezentului act normativ precum și autorizația de funcționare a instalațiilor tehnologice de suprafață aferente activității de producție și licența de operare a conductelor din amonte, pentru toate obiectivele;
- b) să asigure operarea, întreținerea, reabilitarea și modernizarea instalațiilor tehnologice de suprafață aferente extracției, tratării, comprimării și măsurării gazelor naturale în condiții de siguranță, eficiență și de protecție a mediului;
- c) să asigure accesul furnizorilor și al clienților eligibili la conductele din amonte în condiții nediscriminatorii, conform reglementărilor specifice.
- d) să urmărească execuția lucrărilor în sectorul gazelor naturale, în limitele conferite prin licența de operare.

Art. 16

Principalele drepturi ale producătorului de gaze naturale sunt:

- a) să elaboreze norme tehnice/comerciale specifice activității proprii și să le supună spre aprobare ANRE;
- b) să comercializeze gazele naturale rezultate ca urmare a procesului de extracție;
- c) să întrerupă funcționarea instalațiilor pentru timpul strict necesar, în vederea executării lucrărilor de întreținere și de reparații, precum și în alte situații prevăzute de lege, cu anunțarea prealabilă a dispecerilor sistemelor afectate și, după caz, a clienților finali;
- d) să refuze accesul tertilor la conductele din amonte, conform prevederilor art. 56.

Art. 17

(1) Activitatea de transport al gazelor naturale constituie serviciu public de interes național.

(2) Lucrările de dezvoltare, reabilitare, modernizare, exploatare și întreținere a obiectivelor/sistemelor de transport de gaze naturale sunt lucrări de utilitate publică.

Art. 18

În vederea asigurării independenței operatorului de transport, se aplică următoarele criterii minime:

- a) persoanele care asigură conducerea operatorului de transport nu pot face parte din structurile întreprinderii integrate din sectorul gazelor naturale în care răspund, direct sau indirect, de coordonarea furnizării gazelor naturale;
- b) operatorul de transport trebuie să aibă drepturi efective de luare a deciziilor, independent de întreprinderea integrată din sectorul gazelor naturale, cu privire la activele necesare pentru exploatarea, întreținerea sau dezvoltarea rețelei de transport;
- c) operatorul de transport stabilește un program de măsuri, astfel încât să existe garanția că practicile discriminatorii sunt excluse, și asigură condițiile monitorizării acestuia.

Art. 19

(1) Punctele de delimitare ale sistemelor de transport sunt de la robinetul de la ieșirea din stația de reglare-măsurare-predare aparținând producătorilor sau operatorilor sistemelor de înmagazinare, respectiv punctul de trecere a frontierei în cazul conductelor de interconectare la sistemele de transport din țările vecine, până la robinetul de la ieșirea din stația de reglare-măsurare-predare aparținând operatorului de transport, respectiv punctul de trecere a frontierei în cazul conductelor de interconectare la sistemele de transport din țările vecine.

(2) Sistemul National de Transport (SNT) face parte din proprietatea publica a statului, fiind de importanta strategica.

Art. 20

Operatorul de transport nu se va angaja, în mod direct sau indirect, în operațiuni de exploatare, extracție, distribuție și furnizare a gazelor naturale la consumatori, inclusiv prin deținerea de acțiuni sau pachete de acțiuni ori printr-un contract de administrare în care sunt implicate persoanele juridice care desfășoară astfel de activități.

Art. 21

Operatorul de transport are obligatia de a asigura:

- a) operarea sistemului de transport si asigurarea echilibrului fizic al acestuia, respectiv programarea, dispecerizarea si functionarea sistemului de transport in conditii de siguranta;
- b) intretinerea, reabilitarea, modernizarea si dezvoltarea sistemului de transport in conditii de siguranta, eficienta si de protectie a mediului;
- c) realizarea, intretinerea si dezvoltarea unui sistem informatic de monitorizare, comanda si achizitie de date, care sa permita monitorizarea si conducerea operativa a functionarii sistemului de transport al gazelor naturale;
- d) accesul tertilor la sistemul de transport, conform unor reglementari specifice, in conditii nediscriminatorii, in limitele capacitatilor de transport si cu respectarea regimurilor tehnologice;
- e) racordarea tertilor la sistemul de transport, conform unor reglementari specifice, in limitele capacitatilor de transport si cu respectarea regimurilor tehnologice; clienții racordați în sisteme de distribuție a gazelor naturale pot solicita racordarea la sistemul de transport numai in situatia în care operatorul de distributie confirma ca nu poate asigura livrarea gazelor naturale la parametrii tehnologici necesari;
- f) elaborarea si aplicarea regimurilor optime de transport si de livrare pentru cantitatile de gaze naturale notificate de utilizatorii de rețea, pentru o anumita perioada, conform contractelor incheiate;
- g) elaborarea si actualizarea acordurilor tehnice de exploatare in zona de granita si transmiterea acestora spre avizare ANRE, anterior intrarii in vigoare;
- h) intocmirea si urmarirea bilantului de gaze naturale intrate in sistem si, respectiv, iesite din sistem;
- i) prezentarea anuală, spre avizare, autorității de reglementare a planului de dezvoltare a rețelei prevăzut pentru zece ani bazat pe oferta și cererea actuală și pe previziunile de ofertă și de cerere. Planul de dezvoltare a rețelei conține măsuri eficiente pentru a garanta caracterul adecvat al sistemului și siguranța alimentării.
- j) detinerea in depozitele subterane a cantitatilor necesare asigurarii echilibrului fizic al sistemului de transport, conform reglementărilor specifice emise de ANRE;
- k) nivelul de odorizare a gazelor naturale corespunzator reglementarilor in vigoare.
- l) de a elaborara și supune aprobării ANRE metodologiile de tarifare aferente desfășurării activității de furnizare de servicii de echilibrare;
- m) stabilirea unui program de conformitate, care conține măsurile luate pentru a se garanta că practicile discriminatorii sunt excluse, iar respectarea acestuia este monitorizată în mod adecvat; programul de conformitate stabilește obligațiile specifice impuse angajaților pentru realizarea obiectivelor respective;
- n) monitorizarea programului de conformitate și prin intermediul agentului de conformitate de a prezenta ANRE un raport anual cu privire la măsurile luate. Raportul anual se publică de operatorul de transport pe pagina proprie de internet.
- o) de a elaborarea si supune aprobării ANRE norme tehnice de exploatare specifice activității desfășurate precum și norme privind odorizarea gazelor naturale;

Art. 22

Operatorul sistemului de transport are, in principal, urmatoarele drepturi:

- a) sa perceapa tarife nediscriminatorii, corespunzatoare serviciilor prestate, sa limiteze si/sau sa intrerupa prestarea serviciului in caz de neplata, conform reglementarilor ANRE aplicabile;
- b) sa refuze accesul sau racordarea tertilor la sistemul de transport, in conditiile legii;

- c) sa intrerupa sau sa limiteze transportul gazelor naturale in conditiile in care sunt periclitata siguranta si integritatea sistemului de transport, conform reglementarilor specifice
- d) sa intrerupa functionarea instalatiilor pentru timpul strict necesar, in vederea executarii lucrarilor de intretinere si de reparatii, precum si in alte situatii prevazute de lege, cu anuntarea prealabila a dispecerilor sistemelor afectate si, dupa caz, a consumatorilor;
- e) sa elaboreze norme tehnice/comerciale specifice activitatii proprii si sa le supuna spre aprobare ANRE;
- f) sa elaboreze reglementari obiective, transparente si nediscriminatorii pentru echilibrarea fizica a sistemului de transport al gazelor naturale, inclusiv propuneri pentru fundamentarea tarifelor care trebuie platite de utilizatorii de sistem in cazul dezechilibrului fizic, si sa le supuna spre aprobare ANRE;
- g) sa stocheze gaze naturale in sistemul de transport, in conditiile unor reglementari specifice aprobate de ANRE;
- h) prin derogare de la legislatia privitoare la regimul concesiunilor, sa foloseasca, cu titlu gratuit, terenurile proprietate publica locala ocupate de obiectivele aferente sistemului de transport, precum si terenurile proprietate publica locala utilizate pentru lucrarile de executie, exploatare, intretinere si reparatii;
- i) prin exceptare de la prevederile art.20, sa efectueze operatiuni comerciale de cumparare-vanzare a gazelor naturale, in conditiile stabilite si in limitele aprobate de ANRE, strict in vederea asigurarii echilibrului fizic si mentinerii in parametri operationali a sistemului de transport; evidentele contabile privind astfel de operatiuni vor fi tinute distinct de cele privind activitatea de transport.;
- j) sa desfășoare activități conexe celei de operare a sistemului, conform reglementarilor specifice elaborate de ANRE, în limitele drepturilor conferite prin conditiile de valabilitate asociate licenței;

Art. 23

- 1) Agentul de conformitate menționat la art. (21) lit. m) va fi aprobat de către ANRE;
- 2) ANRE poate refuza aprobarea agentului de conformitate numai din motive de lipsă de independență sau de capacitate profesională. Agentul de conformitate poate fi o persoană fizică sau juridică.
- 3) Agentul de conformitate are următoarele atribuții:
 - (a) monitorizarea punerii în aplicare a programului de conformitate;
 - (b) elaborarea unui raport anual care stabilește măsurile luate în vederea punerii în aplicare a programului de conformitate și prezentarea acestuia către autoritatea de reglementare;
 - (c) raportarea către organismul de supraveghere și emiterea de recomandări privind respectarea programului de conformitate și a punerii în aplicare a acestuia;
 - (d) notificarea autorității de reglementare cu privire la orice încălcare gravă a punerii în aplicare a programului de conformitate;
 - (e) raportarea către autoritatea de reglementare cu privire la orice relații comerciale și financiare dintre întreprinderea integrată vertical și operatorul de transport și de sistem.

Art. 24

Delimitarea sistemelor de distributie de cele de transport/productie si de cele ale consumatorilor se face de la robinetul aflat la iesirea din statia de reglare-masurare-predare a transportatorului/producerului sau a altui distribuitor pana la iesirea din statiile/posturile de reglare/masurare sau, dupa caz, la iesirea din robinetul de bransament la consumatori.

Art. 25

Activitatea de distributie a gazelor naturale, cu exceptia celei realizate prin sistemele de distribuție închise, constituie serviciu public de interes național.

Art. 26

- (1) Serviciul public de distributie a gazelor naturale se concesiunea conform prevederilor legale in vigoare pentru una sau mai multe zone delimitate - unitati administrativ-teritoriale (municipiu, oras, comuna).
- (2) În vederea eficientizării activității de distribuție și de protejare a intereselor consumatorilor, concedentul va lua toate măsurile necesare astfel incat, de regulă, sa fie asigurata concesiunea mai multor unitati

administrativ teritoriale invecinate, cu un număr minimal de racordări în sistemul de transport, în cadrul unui singur contract.

(3) ANRE va aviza în prealabil clauzele specifice din domeniul de activitate al instituției din caietele de sarcini aferente licitațiilor, inclusiv soluțiile de alimentare.

(4) Pentru consumatorul sau consumatorii de gaze naturale care se află în alte zone decât cele prevăzute la alin. (1), condițiile alimentării cu gaze naturale a acestora sunt stabilite de concedent prin ordin comun emis de ministrul de resort împreună cu ANRE.

(5) Concedentul serviciului de distribuție, în condiții justificate, poate decide organizarea licitației de concesiune a serviciului de distribuție a gazelor naturale pentru una sau mai multe localități aferente unei unități administrativ-teritoriale, din cadrul careia, pentru cel puțin o localitate, serviciul de distribuție a fost deja concesiunat.

(6) Participanții la licitația de concesiune a serviciului de distribuție a gazelor naturale trebuie să dețină licența provizorie în sectorul gazelor naturale emisă de ANRE.

Art. 27

(1) Operatorii economici integrați pe verticală care realizează activitatea de distribuție a gazelor naturale și cel puțin o altă activitate de producție sau furnizare a gazelor naturale, au obligația de a asigura separarea legală, funcțională și organizatorică a operatorului de distribuție față de celelalte activități.

(2) Obligația prevăzută la alin. (1) nu implică obligația separării din punct de vedere al proprietății a activității de distribuție din operatorul economic integrat pe verticală.

(3) Fac excepție de la prevederile alin. (1) operatorii economici care desfășoară activități de distribuție a gazelor naturale și care deservește un număr de cel puțin 100.000 de consumatori. Aceștia au obligația separării, în contabilitatea internă, a fiecăreia dintre activitățile reglementate, astfel încât să permită reflectarea exactă a veniturilor și costurilor aferente fiecărei activități, în scopul evitării discriminării și subvențiilor încrucișate, precum și pentru încurajarea competiției. În același scop, aceștia vor ține contabilitatea separată, ca pentru o societate comercială independentă, în cazul în care desfășoară activități în afara sectorului gazelor naturale. Contabilitatea internă va include bilanțul de plăți și contul de profit și pierdere pentru fiecare activitate.

Art. 28

În vederea asigurării independenței operatorului de distribuție care face parte dintr-un operator economic integrat pe verticală față de celelalte activități desfășurate de acesta din urmă, se aplică următoarele criterii minime:

a) persoanele care asigură conducerea operatorului de distribuție nu pot face parte din structurile operatorului integrat pe verticală care răspund, direct sau indirect, de coordonarea producției și furnizării gazelor naturale;

b) operatorul de distribuție trebuie să aibă drepturi efective de luare a deciziilor, independent de operatorul economic integrat pe verticală, cu privire la activele necesare pentru exploatarea, întreținerea sau dezvoltarea rețelei de distribuție;

c) operatorul de distribuție stabilește un program de măsuri, astfel încât să existe garanția că practicile discriminatorii sunt excluse, și asigură condițiile monitorizării acestuia.

Art. 29

Distribuitorul de gaze naturale are, în principal, următoarele obligații:

a) să opereze, să întrețină, să repare, să modernizeze și să dezvolte sistemul de distribuție în condiții de siguranță, eficiență economică și de protecție a mediului, activitățile urmând a fi desfășurate în baza autorizațiilor specifice pentru proiectare și execuție a sistemelor de alimentare cu gaze naturale, iar operarea urmând a se desfășura în baza licenței de distribuție;

b) să asigure nivelul de odorizare a gazelor naturale corespunzător reglementărilor în vigoare, în baza contractelor de prestări de servicii încheiate cu operatorul din amonte, și, acolo unde este cazul, prin odorizare suplimentară în stațiile de reglare de sector;

c) să realizeze interconectări cu alte sisteme, după caz, și să asigure capacitatea sistemului de distribuție pe termen lung;

- d) sa asigure accesul tertilor la sistemele de distributie, in conditii nediscriminatorii, in limitele capacitatilor de distributie, cu respectarea regimurilor tehnologice, conform reglementarilor specifice elaborate de ANRE;
 - e) sa intocmeasca si sa urmareasca bilantul de gaze naturale intrate si iesite din sistemul propriu;
 - f) sa evite subventia incrucisata intre categoriile de consumatori cu privire la repartizarea costurilor.
 - g) sa preia pentru o perioada determinata, la solicitarea si conform reglementarilor ANRE, operarea unui sistem de distributie în cazul în care operatorului initial i-a fost retrasă licența de distributie;
 - h) sa asigure echilibrul permanent al sistemului operat;
 - i) sa asigure conditiile de securitate in alimentarea cu gaze naturale.
 - j) să desfășoare activități conexe celei de operare a sistemului, conform reglementarilor specifice elaborate de ANRE, în limitele drepturilor conferite prin conditiile de valabilitate asociate licenței
 - k) să stabilească un program de conformitate, care conține măsurile luate pentru a se garanta că practicile discriminatorii sunt excluse, iar respectarea acestuia este monitorizată în mod adecvat; programul de conformitate stabilește obligațiile specifice impuse angajaților pentru realizarea obiectivelor respective.
 - l) să asigure că agentul de conformitate prezintă ANRE raportul anual cu privire la măsurile luate. Raportul anual se publică de către distribuitor pe pagina proprie de internet;
 - m) să asigure independența agentului de conformitate și să se asigure că acesta are acces la toate informațiile operatorului de distribuție și ale oricărei întreprinderi afiliate, care sunt necesare în vederea îndeplinirii sarcinilor sale.
- (2) Obligațiile privind dezvoltarea sistemului de distribuție, prevăzute la alin. (1) lit. a), precum și cele prevăzute la lit. c) și g) nu sunt aplicabile operatorului unui sistem de distribuție închis.

Art. 30

Distribuitorul de gaze naturale are, in principal, urmatoarele drepturi:

- a) sa desfășoare activitati comerciale legate de serviciul de distributie a gazelor naturale;
- b) sa incaseze contravaloarea tarifelor corespunzatoare serviciilor prestate, sa limiteze si/sau sa intrerupa prestarea serviciului in caz de neplata, conform reglementarilor ANRE aplicabile;
- c) prin derogare de la prevederile legislației referitoare la regimul concesiunilor, sa foloseasca, cu titlu gratuit, terenurile proprietate publica locala ocupate de obiectivele sistemului de distributie, precum si terenurile proprietate publica locala utilizate pentru realizarea lucrarilor de executie, operare, intretinere si reparatii, in conditiile legii;
- d) sa intrerupa functionarea obiectivelor sistemului de distributie si alimentarea cu gaze naturale a consumatorilor pentru timpul strict necesar executarii lucrarilor de intretinere si reparatii, precum si in alte situatii prevazute de prezenta lege sau in caz de forta majora, cu anuntarea prealabila a dispecerilor sistemelor afectate si, dupa caz, a consumatorilor;
- e) sa aiba acces la instalatiile de utilizare ale clienților finali conform contractelor si, ori de cate ori este necesara interventia, potrivit legii;
- f) sa sisteze alimentarea cu gaze naturale a aparatelor de utilizare care nu respecta prevederile legislatiei in vigoare;
- g) sa stocazeze gaze naturale in sistemele de distributie, in conditiile unor reglementari specifice emise de ANRE;
- h) sa refuze accesul la sistemul de distributie in conditiile prevazute la art. 56;
- i) sa elaboreze norme tehnice/comerciale specifice activitatii proprii si sa le supuna spre aprobare ANRE.

Art. 31

Gazele naturale se inmagazineaza in scopul:

- a) asigurarii securitatii in alimentarea cu gaze naturale a consumatorilor;
- b) armonizarii variatiilor consumului sezonier, zilnic si orar cu sursele de gaze disponibile;
- c) asigurarii permanente a echilibrului fizic al SNT;
- d) realizarii serviciului public obligatoriu;
- e) asigurarii consumului propriu de catre consumatorii eligibili;
- f) realizarii altor activitati comerciale.

Art. 32

Operatorul economic integrat pe verticală, care realizează activitatea de înmagazinare a gazelor naturale și cel puțin una din activitățile de producție sau furnizare a gazelor naturale are obligația de a separa operatorul de înmagazinare de operatorul economic integrat din punct de vedere legal, funcțional și organizatoric

Art. 33

În vederea asigurării independenței operatorului de înmagazinare fata de operator economic integrat pe verticală din care face parte și care desfasoara cel puțin una din activitățile de producție sau de furnizare, se aplică următoarele criterii minime:

- a) persoanele care asigură conducerea operatorului de înmagazinare nu pot face parte din structurile operatorului economic integrat pe verticală care raspund, direct sau indirect, de coordonarea activității de producție și furnizare a gazelor naturale;
- b) operatorul de înmagazinare trebuie să aibă drepturi efective de luare a deciziilor, independent de operatorul economic integrat pe verticală, cu privire la activele necesare pentru exploatarea, întreținerea sau dezvoltarea instalațiilor de înmagazinare ;
- c) operatorul de înmagazinare stabilește un program de măsuri, astfel încât să existe garanția că practicile discriminatorii sunt excluse, și asigură condițiile monitorizării acestuia.

Art. 34

Operatorul de inmagazinare are, in principal, urmatoarele obligatii:

- a) operarea, intretinerea, reabilitarea si modernizarea instalatiilor tehnologice de suprafata aferente depozitelor de inmagazinare, in conditii de siguranta, eficienta si de protectie a mediului;
- b) asigurarea accesului tertilor la depozitele de inmagazinare, in conditii nediscriminatorii, conform reglementarilor specifice emise de ANRE.

Art. 35

Operatorul depozitului de inmagazinare are, in principal, urmatoarele drepturi:

- a) sa incaseze tariful aferent prestarii serviciului de inmagazinare subterana a gazelor naturale, sa limiteze si/sau sa intrerupa prestarea serviciului in caz de neplata, conform reglementarilor ANRE;
- b) sa elaboreze norme tehnice/comerciale specifice activitatii proprii si sa le supuna spre aprobare ANRE;
- c) sa intrerupa functionarea instalatiilor pentru timpul strict necesar, in vederea executarii lucrarilor de intretinere si de reparatii, precum si in alte situatii prevazute de lege, cu anuntarea prealabila a dispecerilor sistemelor afectate si, dupa caz, a consumatorilor;
- d) sa refuze in mod justificat accesul tertilor la depozitele de inmagazinare.

Art. 36

Furnizorul de gaze naturale are, in principal, urmatoarele obligatii:

- a) sa desfasoare activitatea de furnizare a gazelor naturale pe baza de contracte comerciale, cu precizarea ca pentru furnizarea gazelor naturale către clienții vulnerabili și pentru furnizarea de ultimă instanță contractele se incheie cu respectarea prevederilor contractelor-cadru iar pentru clienții eligibili pe baza de contracte comerciale, incheiate cu respectarea conditiilor generale minime eleborate si aprobate de ANRE
- b) sa respecte standardele de performanta pentru serviciul de furnizare;
- c) sa asigure continuitatea si siguranta in furnizarea gazelor naturale contractate;
- d) să pună la dispoziția clienților datele relevante privind consumul acestora pe o perioadă de cel puțin 5 ani de zile.
- e) să nu se angajeze în activități ce ar putea conduce la un abuz de poziție dominantă, la denaturarea sau la restricționarea concurenței

Art. 37

Furnizorul de gaze naturale are, in principal, urmatoarele drepturi:

- a) sa incaseze contravaloarea gazelor naturale furnizate, conform contractelor incheiate cu clienții eligibili, operatorii de sistem si/sau cu alti furnizori;

- b) sa incaseze contravaloarea gazelor naturale furnizate in regim de furnizare de ultima instanță, conform preturilor stabilite de ANRE si prevederilor contractelor-cadru;
- c) sa limiteze si/sau sa sisteze furnizarea gazelor naturale la clienți/operatori de sistem si/sau alti furnizori, in conditiile specificate in contracte.

Art. 38

Clienții finali nu au dreptul sa vanda gazele naturale achizitionate, acestea fiind utilizate pentru consumul propriu.

Cap. V

Autorizatii si licente

Art. 39

(1) In vederea infiintarii, functionarii si/sau modificarii unor capacitati de productie, transport, inmagazinare/stocare, tranzit si distributie a gazelor naturale, biogazului, biometanului, GNL, GPL și GNCV precum si pentru a desfasura activitati de furnizare, transport, inmagazinare/stocare, tranzit si distributie in sectorul gazelor naturale, persoanele juridice romane sau straine au obligatia detinerii de autorizatii si/sau de licente emise de ANRE in baza unui regulament specific.

Art. 40

Sunt supuse regimului de autorizare in sectorul gazelor naturale:

- a) instalatiile tehnologice de suprafata aferente activitatii de productie;
- b) instalatiile tehnologice de suprafata aferente activitatii de inmagazinare/stocare;
- c) obiectivele aferente sistemelor de transport;
- d) obiectivele aferente sistemelor de distributie.
- e) instalațiile GNL;
- f) instalațiile GNCV;
- g) instalațiile tehnologice de producere a biogazului/biometanului;

Art. 41

Autorizatiile aferente obiectivelor din sectorul gazelor naturale sunt:

- a) de inființare;
- b) de funcționare;
- c) de modificare.

Art. 42

Urmatoarele activitati din sectorul gazelor naturale se pot desfasura de catre operatorii economici numai in baza unei licente individuale :

- a) furnizarea de gaze naturale, biogaz, GNL, GNCV, GPL;
- b) operarea sistemelor de transport;
- c) operarea depozitelor de inmagazinare subterana;
- d) operarea conductelor din amonte aferente producției de gaze naturale;
- e) operarea sistemelor de distributie;
- f) operarea terminalelor GNL;
- g) operarea platformelor de echilibrare si de tranzactionare comerciala a gazelor naturale;

Art. 43

(1) ANRE poate refuza acordarea unei autorizatii/licente în urmatoarele cazuri:

- a) neîndeplinirea de catre solicitant condițiilor prevazute în regulamentele specifice;
- b) solicitantul se afla în procedura de reorganizare judiciara sau de faliment;
- c) solicitantului i-a fost retrasa de catre ANRE o autorizatie/licenta în ultimii 5 ani pentru motive imputabile acestuia;
- d) pentru construirea si exploatarea sistemelor de distributie a gazelor naturale într-o zona delimitata pentru care a fost emisa autorizatie/licenta unui alt agent economic.

(2) Motivele pentru care se refuză acordarea unei autorizații/licențe trebuie să fie obiective și nediscriminatorii, refuzul se dispune și se motivează prin decizie a Presedintelui, solicitantul putând ataca decizia la instanța judecătorească de contencios administrativ, în condițiile legii.

(3) Motivele pentru care se refuză acordarea unei autorizații/licențe se notifică Comisiei Europene.

Art. 44

(1) În cazul în care ANRE desemnează, pentru o perioadă determinată, un distribuitor să preia operarea unui sistem de distribuție a gazelor naturale, ca urmare a retragerii licenței de distribuție de la operatorul precedent, autorizația de funcționare va fi transferată noului distribuitor.

(2) Operatorul de distribuție care și-a retras licența de distribuție este obligat să pună la dispoziție noului operator toate activele aferente sistemului de distribuție, registrele, înregistrările și informațiile aflate în posesia sa, necesare îndeplinirii neîntrerupte a obligațiilor ce decurg din prestarea serviciului de distribuție.

(3) Prevederile alin. (2) nu afectează dreptul de proprietate al operatorului economic care și-a retras licența de distribuție asupra activelor proprii, active înregistrate ca atare în evidențele contabile reglementate.

Art. 45

În vederea proiectării și executiei unor obiective/sisteme de producție, de înmagazinare/stocare, de transport, de distribuție și a instalațiilor de utilizare a gazelor naturale, persoanele juridice au obligația de a deține autorizații emise de ANRE în baza unui regulament specific.

Art. 46

Obiectivele din sectorul gazelor naturale, precum și lucrările de modificare, modernizare sau extindere a acestora vor fi proiectate și executate de persoane juridice autorizate.

Art. 47

Persoanele juridice au obligația de a deține autorizațiile necesare în vederea proiectării și executiei pentru următoarele obiective din sectorul gazelor naturale:

- a) instalații tehnologice de suprafață, stații de comprimare a gazelor naturale, conducte din amonte și racorduri aferente producției și/sau înmagazinării/stocării gazelor naturale;
- b) conducte de transport al gazelor naturale și stații de comprimare aferente sistemelor de transport;
- c) racorduri de înaltă presiune și stații de reglare-măsurare aferente sistemelor de transport;
- d) sisteme de distribuție a gazelor naturale;
- e) instalații de utilizare a gazelor naturale industriale și neindustriale.
- f) instalații aferente activității de producere/stocare GNCV;
- g) instalații aferente activității de producere/stocare de biogaz/biometan;

Art. 48

În vederea proiectării, executiei și/sau exploatarei unor obiective/sisteme de producție, de înmagazinare/stocare, de transport, de distribuție și a instalațiilor de utilizare a gazelor naturale, persoanele fizice au obligația de a deține calitatea de instalator autorizat, acordată de ANRE în baza unui regulament specific.

Art. 49

Criteriile și procedurile privind acordarea autorizațiilor/licențelor sunt obiective și nediscriminatorii și se fac publice de către ANRE.

Cap. VI

Asigurarea calității echipamentelor, instalațiilor, aparatelor, produselor și procedurilor utilizate în sectorul gazelor naturale

Art. 50

(1) Utilizarea echipamentelor, instalațiilor, aparatelor, produselor și procedurilor în sectorul gazelor naturale este permisă după obținerea în prealabil a acceptului operatorului sistemului, în baza unor metodologii/proceduri elaborate de către acesta, și avizate de ANRE.

(2) ANRE va asigura transparența acestui proces prin publicarea metodelor/procedurilor avizate pe site-ul propriu;

Art. 51

(1) Înainte de executia lucrarilor pentru obiectivele/sistemele din sectorul gazelor naturale, proiectele se verifica de catre verificatori atestati de către ANRE si se avizeaza de către operatorii economici licențiați care exploateaza sistemele respective.

(2) Instalatiile de utilizare se verifică de către verificatori atestati de către Ministerul dezvoltarii regionale si locuintei;

(3) Verificatorii de proiecte și experții care au fost atestați de alte instituții a căror competențe sunt preluate de către ANRE prin prezentul act normativ vor fi atestați prin echivalare conform regulamentelor specifice;

(4) În termen de 45 de zile de la data intrării în vigoare a prezentului act normativ ANRE elaborează Regulamentele prevăzute la art.8 alin (1) pct.g.

Art. 52

Verificatorii de proiecte atestati raspund in mod solidar cu proiectantii pentru asigurarea prin proiect a tuturor cerintelor tehnice si de calitate prevazute de legislatia in vigoare, in vederea realizarii si exploatarii in conditii de siguranta a obiectivului proiectat, precum si pentru eventualele modificari ale proiectului pe durata executiei.

Art. 53

(1) Avizarea proiectelor se face, dupa caz, de catre operatorul licentiat pentru inmagazinarea, transportul, distributia gazelor naturale sau de catre titularul autorizatiei de funcționare al infrastructurii din campurile de productie, care va exploata obiectivele prevazute in proiecte.

(2) Proiectele pentru obiective noi din sectorul gazelor naturale, acolo unde nu exista operator licentiat, se avizeaza, in conditii contractuale, de catre orice titular de autorizatie/licenta specifica exploatarii obiectivului.

(3) Proiectele pentru instalații de utilizare se considera a fi avizate daca au fost declarate conforme de catre verificatorul de proiect.

Cap. VII

Acces si refuz de acces

Art. 54

Accesul tertilor la conductele din amonte, la sistemele de transport, la depozitele de inmagazinare, la sistemele GNL și la sistemele de distributie a gazelor naturale se realizeaza in regim reglementat.

Art. 55

(1) Racordarea tertilor la conductele din amonte, la sistemele de transport, la depozitele de inmagazinare, la sistemele GNL și la sistemele de distributie a gazelor naturale se realizeaza in regim reglementat pe baza de tarif, platit de solicitant, conform reglementarilor specifice elaborate de ANRE.

(2) Racordarea directă la conductele din amonte și la sistemul de transport este permisă următoarelor categorii de solicitanți:

a) titularii contractelor de concesiune a serviciului public de distribuție a gazelor naturale în vederea îndeplinirii obligațiilor contractuale ce le revin în această calitate;

b) operatorilor instalațiilor GNL;

c) operatorilor depozitelor de înmagazinare subterană a gazelor naturale în vederea creșterii capacității tehnice a infrastructurii operate;

d) clienților industriali noi;

e) operatorilor economici titulari ai licenței de distribuție;

f) producătorii de gaze naturale;

g) alte categorii de clienți dacă aceștia nu au soluție de alimentare, din punct de vedere al debitului orar solicitat, din sistemul de distribuție a gazelor naturale din zona delimitată concesionată unde urmează a fi realizată racordarea; Lipsa soluției de alimentare din sistemul de distribuție este certificata de operatorul de distribuție și avizata de ANRE.

(3) acordurile de acces pentru care nu au fost executate lucrari la data intrarii in vigoare a prezentului act normativ și care nu indeplinesc prevederile alin (2) sunt anulate;

Art. 56

Refuzul accesului tertilor la obiectivele/ sistemele din sectorul gazelor naturale se poate face in urmatoarele situatii:

- a) capacitatea este insuficienta;
- b) accesul la sistem impiedica indeplinirea obligatiilor de serviciu public si siguranta in exploatare;
- c) accesul la sistem poate conduce la serioase dificultati economice si/sau financiare in ceea ce priveste activitatea reglementata in cauza, pentru titularul de licenta/autorizatie caruia i se solicita accesul;
- d) calitatea gazelor naturale care urmeaza sa fie introduse in sisteme si/sau in depozite nu corespunde cerintelor impuse de reglementarile in vigoare;
- e) neindeplinirea obligatiei de plata a contravalorii serviciilor prestate de operatorul de sistem, corespunzator clauzelor contractuale.

Art. 57

Refuzul de racordare la obiectivele/ sistemele din sectorul gazelor naturale se poate face in urmatoarele situatii:

- a) nu exista obiective/conducte parti componente ale sistemelor la care urmeaza a fi realizata conectarea;
- b) calitatea gazelor naturale care urmeaza sa fie introduse in sisteme si/sau in depozite nu corespunde cerintelor impuse de reglementarile in vigoare;
- c) neindeplinirea obligatiei de plata a contravalorii serviciilor prestate de operatorul obiectivului/sistemului respectiv, corespunzator clauzelor contractuale.

Art. 58

(1) Operatorul licentiat care refuza accesul din lipsa de capacitate sau din lipsa obiectivelor/conductelor parti componente ale sistemelor la care urmeaza a fi realizata racordarea este obligat sa finanteze lucrarile necesare, daca acestea sunt economic justificate, pentru a acorda accesul solicitantilor.

(2) In cazul in care realizarea obiectivelor/conductelor precizate la alin. (1) nu este economic justificata pentru operatorul licentiat, solicitantul va participa in cota-parte, in colaborare cu acesta, la finantarea obiectivelor/conductelor, sub conditia incheierii unui contract, prin care consimte preluarea in patrimoniul operatorului licentiat a obiectivelor/conductelor din momentul punerii in functiune a acestora.

(3) Solicitantul are dreptul să recupereze cota-parte din investiție în primii 5 ani de la punerea în funcțiune a obiectivului de la următorii utilizatori racordați la obiectivele/sistemele realizate în conformitate cu prevederile alin. (2). Modul de recuperare a cotei parte din investiție se face în conformitate cu reglementările ANRE.

(4) Evaluarea conditiilor tehnice si economice privind asigurarea accesului solicitantilor la sistem, in conditiile prevazute la alin. (1) si (2), se determina in baza unui studiu de fezabilitate realizat conform unei metodologii aprobate de către ANRE pe care operatorul licentiat are obligatia de a-l realiza cu respectarea urmatoarelor termene:

- a) 15 de zile de la data emiterii refuzului accesului, in cazul solicitarii accesului la sistemele de distributie a gazelor naturale;
- b) 30 de zile de la data emiterii refuzului accesului, in cazul solicitarii accesului la Sistemul National de Transport al gazelor naturale sau la conductele din amonte.

(5) La expirarea termenelor prevazute la alin. (3) studiul va fi comunicat solicitantilor, cu titlu gratuit.

(6) Operatorul licentiat are obligatia de a realiza si pune in functiune lucrarile respective in termen de sase luni de la finalizarea studiului sau semnarea contractului, după caz.

Cap.VIII

Noua infrastructura

Art. 59

(1) Noile infrastructuri majore pentru gaze naturale, respectiv interconectarile dintre statele membre, instalatiile GNL si instalatiile de depozitare, pot fi scutite, la cerere, de prevederile legislatiei in vigoare, referitoare la accesul tertilor la sistemele de transport, distributie, depozitare si la conductele din amonte, precum si de metodologiile de tarifare, in urmatoarele conditii:

- a) investitia trebuie sa intareasca concurenta in furnizarea de gaze naturale si sa sporeasca siguranta furnizarii;

b) nivelul de risc legat de investitie este de asa natura incat investitia sa nu se realizeze decat daca se acorda o scutire;

c) infrastructura trebuie sa fie in proprietatea unei persoane juridice care este separata cel putin in privinta formei sale juridice de operatorii de sistem in ale caror sisteme se va construi infrastructura;

d) se percep tarife pentru utilizatorii infrastructurii respective;

e) scutirea nu influenteaza negativ concurenta, functionarea eficienta a pietei interne a gazelor naturale sau functionarea eficienta a sistemului reglementat la care este conectata infrastructura.

(2) Prevederile alin. (1) se aplica si cresterilor semnificative de capacitate a infrastructurilor existente, precum si modificarilor acestor infrastructuri care permit dezvoltarea unor noi surse de furnizare de gaze naturale.

Art. 60

ANRE hotaraste asupra scutirilor prevazute la art. 59, adoptand o decizie motivata corespunzator. Decizia ANRE se publica in Monitorul Oficial al Romaniei, Partea I.

Art. 61

Scutirea poate acoperi in intregime sau partial noua infrastructura, infrastructura existenta cu capacitate semnificativ marita sau modificarea infrastructurii existente.

Art. 62

La luarea deciziei de acordare a unei scutiri se ia in considerare, dupa caz, necesitatea de a impune conditii referitoare la durata scutirii si accesul nediscriminator la conducta de interconectare.

Art. 63

La luarea deciziei privind conditiile prevazute la art. 62 se vor avea in vedere, in principal, durata contractelor, capacitatea suplimentara ce va fi construita sau modificarea capacitatii existente, orizontul de timp al proiectului si conditiile nationale.

Art. 64

La acordarea unei scutiri, ANRE poate decide asupra regulilor si mecanismelor pentru gestionarea si alocarea capacitatii, in cazul in care acestea nu impiedica punerea in aplicare a contractelor pe termen lung.

Art. 65

In cazul unei conducte de interconectare, orice decizie de scutire se ia dupa consultari cu celelalte state membre sau, dupa caz, cu autoritatile de reglementare.

Art. 66

Decizia de scutire se comunica fara intarziere de ANRE Comisiei Europene, impreuna cu toate informatiile relevante.

Art. 67

Informatiile prevazute la art. 66 trebuie sa cuprinda, in principal:

a) motivele detaliate pe baza carora autoritatea de reglementare sau statul membru a acordat scutirea, inclusiv informatiile financiare care justifica necesitatea scutirii;

b) analiza efectuata in privinta efectului asupra concurentei si functionarii eficiente a pietei interne a gazelor naturale rezultand din acordarea scutirii;

c) motivele pentru perioada de timp si partea din capacitatea totala a infrastructurii gazelor naturale respective pentru care s-a acordat scutirea;

d) in cazul in care scutirea se refera la o conducta de interconectare, rezultatul consultarii cu statele membre respective sau cu autoritatile de reglementare;

e) contributia infrastructurii la diversificarea furnizarii de gaze naturale.

CAP. XI

Magistrale directe

Art. 68

In vederea asigurarii necesarului de gaze naturale, consumatorii eligibili pot solicita ANRE aprobarea pentru construirea unei magistrale directe.

Art. 69

(1) La cererea consumatorului eligibil, in caz de refuz justificat privind accesul la sistem, ANRE emite autorizatii si licente in conditiile legii.

(2) Magistrala directa construita de consumatorul eligibil pe cheltuiala proprie se afla in proprietatea acestuia.
Art. 70

(1) Criteriile transparente si nediscriminatorii pentru acordarea autorizatiilor de infiintare, de functionare, precum si a autorizatiei de operare a magistralei directe se elaborează si se aprobă de ANRE.

(2) Constructia magistralei directe se realizeaza in conditii de eficienta si doar in cazul in care nu afecteaza tarifele pentru restul utilizatorilor.

CAP. X

Obligatiile ce decurg din prestarea serviciului public

Art. 71

Titularii de licente de inmagazinare, transport, distributie si furnizare a gazelor naturale au urmatoarele obligatii privind serviciul public:

a) asigurarea securitatii si continuitatii in furnizare, conform prevederilor legale in vigoare;

b) realizarea serviciului in conditii de eficienta energetica si de protectie a mediului;

c) respectarea prevederilor impuse de standardele de performanta specifice;

d) asigurarea accesului tertilor la sisteme, in conditiile prevazute la art. 53;

CAP. XI

Prevederi generale privind gazul petrolier lichefiat (GPL), gazul natural comprimat pentru vehicule (GNCV) si gazul natural lichefiat (GNL)

Art. 72

Reglementarile tehnice si comerciale cu privire la stocarea, distributia si utilizarea GPL sunt elaborate/aprobate de ANRE cu consultarea persoanelor juridice interesate.

Art. 73

(1) Reglementarile tehnice si comerciale privind tratarea si comprimarea gazelor naturale pentru producerea GNCV, precum si cele privind stocarea acestora in recipientele din statiile de umplere sunt elaborate/aprobate de ANRE cu consultarea agentilor economici interesati.

(2) In scopul realizarii cadrului general de reglementare pentru producerea, stocarea, livrarea si utilizarea GNCV, ANRE elaboreaza si aprobă Codul tehnic al GNCV.

Art. 74

Cadrul general de reglementare privind GNL este elaborat de ANRE prin Codul tehnic al GNL.

Art. 75

Agentii economici si/sau persoanele fizice care doresc sa desfasoare activitati de proiectare, executie si exploatare in domeniul GNL, GNCV, GPL trebuie sa detina autorizatii/licente emise de ANRE in baza unor regulamente specifice.

Art. 76

Desfasurarea de catre agentii economici a activitatilor comerciale in legatura cu GNL, GNCV si GPL se realizeaza in baza licentelor emise de ANRE conform regulamentelor specifice.

Cap. XII

Concesionarea si regimul drepturilor asupra proprietatii altuia

Art. 77

Bunurile proprietate publica aferente obiectivelor/sistemelor de transport si inmagazinare a gazelor naturale, precum si serviciile de transport, de inmagazinare si de distributie a gazelor naturale fac obiectul concesiunii catre persoane juridice romane sau straine, in conditiile legii.

Art. 78

(1) Concesionarea serviciilor de distribuție a gazelor naturale este exclusivă cu privire la zonele delimitate pentru care s-a acordat, dacă nu există consumatori de natura celor prevăzuți la art. 26 alin. (4).

(2) Persoanele juridice participante la licitatiile de concesiune a serviciului de distributie a gazelor naturale trebuie sa detina licenta provizorie emisa de ANRE privind desfasurarea activitatii care face obiectul concesiunii.

(3) Dupa adjudecarea concesiunii, in vederea desfasurarii activitatii, concesionarul va solicita autorizatiile/licentele specifice prevazute de legislatia in vigoare.

Art. 79

Concesionarul serviciului de distributie a gazelor naturale trebuie sa asigure urmarirea executarii lucrarilor prevazute in contractul de concesiune, fie prin personal propriu, in cazul in care este titular de licenta de distributie, fie pe baze contractuale, cu un alt operator licentiat pentru alta zona delimitata.

Art. 80

(1) Concesionarul poate renunta la contract daca indeplineste, cumulativ, urmatoarele conditii:

- a) comunica in scris concedentului si ANRE intentia sa de renuntare;
- b) pune la dispozitie concedentului intreaga documentatie privind activitatea desfasurata pana la data renuntarii, precum si rezultatele acesteia;
- c) achita concedentului redeventa datorata pana la momentul incetarii concesiunii.

(2) In situatia prevazuta la alin. (1) concesionarul are obligatia de a asigura continuitatea serviciului pe o perioada determinata, dar nu mai mult de 90 de zile, stabilita de ANRE.

(3) Dupa indeplinirea de catre titular a conditiilor prevazute la alin. (1) si (2), concedentul emite decizia de incuviintare a renuntarii, care va fi publicata in conformitate cu prevederile legale.

(4) Titularul va ramane raspunzator fata de cei interesati atat pentru toate pagubele cauzate prin exploatarea si prin lucrarile efectuate pana la data renuntarii, cat si pentru cele rezultate din relatiile comerciale specifice activitatii care a facut obiectul concesiunii, inclusiv pentru cele constatate dupa emiterea deciziei de incuviintare a renuntarii.

Art. 81

(1) Dreptul de concesiune poate fi retras de concedent in situatiile in care titularul:

- a) nu efectueaza volumul de lucrari in termenele prevazute in contract;
- b) nu respecta clauzele esentiale definite ca atare de catre partile din contract, care includ obligatoriu clauzele privind plata redeventelor si protectia mediului.
- c) la propunerea ANRE, ca urmare a constatării nerespectării sistematice a condițiilor de valabilitate ale licenței sau a legislației privitoare la siguranța în funcționare a obiectivelor;

(2) Decizia de retragere a concesiunii emisa de concedent poate fi contestata, in termen de 30 de zile de la comunicare, la instanta de contencios administrativ competenta. Decizia ramasă definitivă va fi publicata conform prevederilor legale.

Art. 82

(1) Concesiunea inceteaza în condițiile legislației privitoare la regimul concesiunilor;

(2) Licenta corelativa concesiunii se retrage de ANRE in condițiile incetării contractului de concesiune.

(3) La incetarea din orice motiv a contractului de concesiune, bunurile aferente serviciului de distributie, aflate in proprietatea concesionarului, pot fi preluate, in tot sau in parte, de catre concedent sau de catre un alt concesionar, cu acordul concedentului, in schimbul platii unei compensatii egale cu valoarea neamortizata a acestor bunuri, valoare reglementata considerata la stabilirea tarifelor.

Art. 83

(1) Pentru realizarea serviciului de transport sau de distributie, in cazul utilizării bunurilor proprietate a tertilor, concesionarul are urmatoarele drepturi:

- a) sa foloseasca aceste bunuri prin efectul legii;
- b) fara a se aduce atingere dreptului prevazut la lit. a), condițiile de exercitare a acestuia sunt cele prevazute in procesul-verbal de predare în exploatare si/sau in contract;
- c) sa includa costurile aferente lucrarilor de exploatare, intretinere, reparatii si modernizare si altele, efectuate pentru bunuri, la stabilirea tarifului pentru serviciul prestat, in condițiile reglementarilor ANRE specifice;

d) la solicitarea si cu acordul proprietarului, sa preia aceste bunuri in patrimoniul său cu titlu gratuit sau cu o justă despăgubire;

e) sa dezvolte sistemul;

f) sa utilizeze intreaga capacitate a bunului;

g) sa asigure accesul unor noi solicitanti, cu respectarea uneia dintre urmatoarele conditii:

1. prezentarea acceptului proprietarului;

2. prezentarea acordului solicitantului de acces privind despagubirea proprietarului; acordul solicitantului se prezuma atunci cand acesta consimte in scris, printr-un act autentic, sa il despagubeasca pe proprietar pentru partea ce ii revine din investitia facuta;

h) sa solicite proprietarului bunului documente tehnico-economice care sa faca dovada calitatii materialelor si lucrarilor efectuate, precum si a valorii investitiei;

i) sa inlocuiasca bunurile in scopul modernizarii sau maririi capacitatii sistemului; concesionarul este proprietarul bunurilor astfel inlocuite.

(2) Corelativ cu drepturile prevazute la alin. (1), operatorii sistemelor de transport/distributie se obliga:

a) sa finanteze, la expirarea duratei de functionare, investitiile aferente inlocuirii bunurilor;

b) sa opereze si sa intretina bunurile pentru functionarea in conditii de siguranta a sistemului.

(3) In vederea asigurarii continuitatii in furnizare si a securitatii serviciilor publice de interes national de transport/distributie a gazelor naturale, pentru bunurile proprietate a tertilor, scopul initial pentru care au fost construite nu poate fi modificat de catre acestia.

Art. 84

Asupra terenurilor si altor bunuri proprietate publica sau proprietate privata a persoanelor fizice sau juridice, precum si asupra activitatilor desfasurate de persoane fizice sau juridice in vecinatatea capacitatilor, concesionarii din sectorul gazelor naturale beneficiaza, in conditiile legii, pe durata lucrarilor de dezvoltare, reabilitare, retehnologizare, respectiv de exploatare si de intretinere a capacitatilor respective, de urmatoarele drepturi:

a) dreptul de uz pentru executarea lucrarilor necesare in vederea realizarii, reabilitarii sau retehnologizarii obiectivelor/sistemelor;

b) dreptul de uz pentru asigurarea functionarii normale a capacitatii prin efectuarea reviziilor, reparatiilor si a interventiilor necesare;

c) dreptul de servitute legala de trecere subterana, de suprafata sau aeriana pentru instalarea de retele, conducte, linii sau de alte echipamente aferente obiectivelor/sistemelor si pentru accesul la locul de amplasare a acestora;

d) dreptul de a obtine restrangerea sau incetarea unor activitati care ar putea pune in pericol persoane si bunuri;

e) dreptul de acces la utilitatile publice.

Art. 85

In exercitarea dreptului de uz pentru executarea lucrarilor necesare in vederea realizarii, reabilitarii sau retehnologizarii obiectivelor/sistemelor, concesionarul poate:

a) sa depoziteze pe terenurile proprietate privata, in masura strict necesara, materiale, echipamente, utilaje si instalatii;

b) sa desfiinteze culturi sau plantatii ori alte amenajari existente ori numai sa le restranga, in masura strict necesara, pentru executarea lucrarilor, in conditiile legii;

c) sa extraga materiale, sa capteze apa, in conditiile prevazute de legislatia in vigoare;

d) sa instaleze utilaje si sa lucreze cu acestea, sa amplaseze birouri si locuinte de santier;

e) sa opreasca ori sa restranga activitati ale proprietarului, in masura strict necesara, pentru executarea lucrarilor pentru obiectivul/sistemul respectiv.

Art. 86

Dreptul de uz pentru asigurarea functionarii normale a obiectivului/sistemului se intinde pe toata durata de functionare a acestuia, iar exercitarea lui se face ori de cate ori este necesar pentru asigurarea functionarii normale a obiectivului/sistemului. In exercitarea acestui drept concesionarul poate:

- a) sa depoziteze materiale, echipamente, utilaje, instalatii pentru intretinere, revizii, reparatii si interventii necesare pentru asigurarea functionarii normale a obiectivului/sistemului;
- b) sa instaleze utilaje si sa lucreze cu acestea;
- c) sa afecteze culturi, plantatii sau alte amenajari existente si sa restranga activitati ale proprietarului, in masura si pe durata strict necesara, in vederea executarii operatiunilor de intretinere, reparatii, revizii sau interventii pentru asigurarea functionarii normale a obiectivului/sistemului.

Art. 87

Servitutea legala de trecere subterana, de suprafata sau aeriana cuprinde dreptul la instalare de retele, de conducte, linii, stalpi si de alte echipamente aferente capacitatii, precum si accesul la locul de amplasare a acestora pentru interventii, intretinere, reparatii, revizii, modificari si exploatare, conform prevederilor legale in vigoare.

Art. 88

(1) Drepturile de uz si de servitute legala, prevazute la art. 84, asupra terenurilor si altor bunuri proprietate publica sau proprietate privata a persoanelor fizice ori juridice au ca obiect utilitatea publica, au caracter legal si se exercita pe toata durata de functionare a obiectivului/sistemului respectiv sau temporar, cu ocazia re tehnologizarii unui obiectiv/sistem aflat in functiune, a reparatiei, a reviziei sau a lucrarilor de interventie in caz de avarie.

(2) Exercitarea drepturilor de uz si servitute asupra proprietatilor afectate de obiectivele/sistemele din domeniul gazelor naturale se realizeaza cu titlu gratuit pe toata durata de functionare a acestora. Daca, cu ocazia interventiilor pentru dezvoltare, re tehnologizare, reparatii, revizii, avarii, se produc pagube proprietarilor din vecinatatea obiectivelor/sistemelor din domeniul gazelor naturale, concesionarii au obligatia sa plateasca despagubiri in conditiile legii.

(3) De la intrarea in vigoare a prezentului act normativ concesionarii din sectorul gazelor naturale beneficiaza, asupra terenurilor si altor bunuri proprietate privata, de drepturile mentionate la alin (1) si (2) numai in conditiile in care capacitatile respective au fost realizate cu respectarea legislatiei privitoare la acordarea in prealabil a dreptului de uz si servitute.

Art. 89

(1) Despagubirile se vor stabili avandu-se in vedere urmatoarele criterii:

- a) suprafata de teren afectata cu ocazia lucrarilor;
- b) valorile pentru productiile estimate ale culturilor si plantatiilor afectate, comunicate de organismele abilitate, precum si amenajarile afectate de lucrari;
- c) valoarea de circulatie a bunurilor imobile afectate.

(2) Cuantumul despagubirii se stabileste prin acordul partilor sau, in cazul in care partile nu se inteleg, prin hotarare judecatoreasca.

Art. 90

Pentru a evita punerea in pericol a persoanelor, a bunurilor sau a unor activitati desfasurate in zona de executare a lucrarilor de dezvoltarea, reabilitare, re tehnologizare a obiectivelor/sistemelor, precum si a operatiunilor de revizie, intretinere sau de reparatie la obiectivul/sistemul aflat in functiune, concesionarul are dreptul de a obtine restrangerea sau sistarea, in masura necesara si pe durata lucrarilor sau a operatiunilor mentionate, a activitatilor desfasurate in vecinatate de alte persoane.

Art. 91

Dreptul de acces la utilitatile publice trebuie exercitat de concesionar cu buna-credinta si in mod rezonabil, fara a prejudicia accesul altor persoane la respectivele utilitati publice.

Art. 92

Pentru consecințele secundare cauzate sau care pot fi produse prin dezvoltarea, reabilitarea sau re tehnologizarea, respectiv prin funcționarea unor obiective/sisteme din sectorul gazelor naturale, concesionarul poate contracta cu persoanele interesate, în calitate de beneficiar, furnizarea sau prestarea de servicii corespunzătoare, în condițiile legii.

Art. 93

Pentru protecția și funcționarea normală a obiectivelor/sistemelor din sectorul gazelor naturale, ANRE instituie, prin norme tehnice, zone de protecție și de siguranță a acestora.

Cap. XIII

Interdicții

Art. 94

Pentru protecția obiectivelor/sistemelor din sectorul gazelor naturale se interzice terților:

- a) să realizeze construcții de orice fel în zona de siguranță a obiectivelor de gaze naturale; în cazul în care, în mod excepțional, este necesar ca pe terenul pe care sunt amplasate acestea să se execute o construcție, solicitantul va suporta toate cheltuielile aferente modificărilor necesare, cu respectarea tuturor prevederilor referitoare la proiectarea și execuția lucrărilor în sectorul gazelor naturale și sub condiția cedării în patrimoniul operatorului a bunului rezultat.
- b) să efectueze săpături sau lucrări de orice fel în zona de protecție a acestora, fără avizul prealabil al operatorului de sistem;
- c) să depoziteze materiale pe căile de acces și în zona de protecție a acestora;
- d) să intervină în orice mod asupra conductelor, echipamentelor și instalațiilor de gaze naturale.

Art. 95

În vederea exploatarei în condiții de siguranță a sistemului de transport, se interzice, cu excepția cazului de forță majoră, întreruperea alimentării cu energie electrică, a legăturilor telefonice sau de radiocomunicații și a transportului feroviar.

Cap. XIV

Preturi și tarife

Art. 96

(1) Sistemul de preturi și tarife la gaze naturale este conceput astfel încât să faciliteze:

- a) apropierea de valoarea de piață a combustibililor alternativi, promovarea competiției pe piața gazelor naturale, diversificarea surselor de alimentare cu gaze naturale și mărirea siguranței furnizării;
- b) recuperarea costurilor efectuate în mod prudent, aferente activităților reglementate și activităților subsecvente acestora, asigurarea unei rate rezonabile a rentabilității pentru capitalul investit în activitățile reglementate, stimularea dezvoltării capacităților de producție, transport, înmagazinare și distribuție a gazelor naturale atât pe termen scurt, cât și pe termen lung precum și susținerea activității de cercetare.
- c) economisirea de energie la clienții finali;
- d) descoperirea de noi resurse și dezvoltarea rezervelor de gaze naturale;
- e) îmbunătățirea calității gazelor naturale și a serviciilor prestate la clienți.

(2) Principiile care stau la baza elaborării reglementărilor privind sistemele de preturi și tarife pentru activitățile reglementate sunt următoarele:

- a) stimularea utilizării eficiente a gazelor naturale, asigurarea calității serviciilor, asigurarea puterii calorice a gazelor naturale, promovarea concurenței pe piața gazelor naturale și protecția intereselor consumatorilor;
- b) eliminarea subvențiilor încrucișate și/sau a diferențierilor nejustificate între tipurile de consumatori sau după tipul de utilizare a gazelor naturale;
- c) prevenirea speculațiilor și a comportamentelor speculative pe piața gazelor naturale;
- d) încurajarea trecerii cererii din perioada de varf de consum în perioadele de consum redus.

(3) Sunt interzise:

- a) orice practici care utilizează sistemele de preturi și tarife ca instrumente de protecție socială și/sau pentru subvenționarea directă ori indirectă a consumatorilor;

b) recuperarea costurilor corespunzătoare serviciului asigurat pentru o anumită categorie de consumatori prin prețurile și/sau tarifele practicate altor categorii de consumatori;

c) limitarea sau diminuarea prețurilor și a tarifelor pe considerente de politică socială sau antiinflaționistă; asigurarea de către stat a unui anumit nivel de protecție socială pentru unele categorii de consumatori se va realiza prin acordarea de subvenții sau de ajutoare directe acestora, în condițiile legii.

(4) Sistemul de prețuri și tarife conduce la realizarea unei piețe moderne și competitive a gazelor naturale.

Art. 97

(1) Prețurile și tarifele reglementate în sectorul gazelor naturale se aproba prin ordin al președintelui ANRE, care va conține inclusiv data intrării în vigoare a acestora.

(2) Ordinul prevăzut la alin. (1) se publică în Monitorul Oficial al României, Partea I.

Art. 98

(1) Piața internă a gazelor naturale este formată din:

a) segmentul concurențial, care cuprinde comercializarea gazelor naturale între furnizori și între furnizori și clienții eligibili. În segmentul concurențial prețurile se formează liber, pe baza cererii și a ofertei, ca rezultat al mecanismelor concurențiale;

b) segmentul reglementat, care cuprinde activitățile cu caracter de monopol natural și furnizarea la preț reglementat și în baza contractelor-cadru. În segmentul reglementat al pieței, sistemele de prețuri și tarife se stabilesc de ANRE pe baza metodologiilor proprii elaborate în acest sens.

(2) Activitățile aferente segmentului reglementat cuprind:

a) furnizarea gazelor naturale pentru clienții vulnerabili la preț reglementat și în baza contractelor-cadru;

b) furnizarea de ultimă instanță a gazelor naturale la preț reglementat și în baza contractelor-cadru;

c) administrarea contractelor comerciale și de echilibrare contractuală a pieței interne;

d) transportul gazelor naturale;

e) înmagazinarea subterană a gazelor naturale;

f) distribuția gazelor naturale și a biogazului/biometanului;

g) activitățile subsecvente care sunt necesare și decurg din activitățile menționate la lit. a)-f).

(3) Pe măsura dezvoltării pieței interne și/sau a integrării în piețele internaționale, ANRE are obligația de a decide deschiderea treptată, în tot sau în parte, a activităților reglementate către concurență.

(4) Toți clienții de gaze naturale pot fi clienți eligibili, având dreptul să își aleagă furnizorul și să negocieze direct contracte de vânzare-cumpărare cu acesta.

(5) În termen de ___ luni de la data intrării în vigoare a prezentei _____ ANRE va stabili un calendar de eliminare a prețurilor reglementate către toate categoriile de clienți, cu excepția clienților vulnerabili.

(6) Prin excepție de la prevederile alin (2) activitățile reglementate vor cuprinde și furnizarea gazelor naturale la preț reglementat și în baza contractelor-cadru către toate categoriile de clienți, în conformitate cu prevederile calendarului menționat la alin precedent.

(7) Pentru acoperirea necesarului de gaze naturale, toți consumatorii au dreptul de a fi alimentați cu gaze naturale în aceeași structură intern/import a surselor. Pentru piața reglementată, asigurarea, în această structură, a cantităților de gaze naturale se realizează de către furnizorii licențiați, aceștia având acces nediscriminatoriu la sursele interne de gaze naturale.

(8) Prevederile alin. (7) se aplică conform unui calendar aprobat

Art. 99

(1) Persoanele juridice din sectorul gazelor naturale, care practică activități reglementate conform art. 98 alin.

(2), sunt obligate să asigure separarea contabilă, conform normelor legale și reglementărilor ANRE.

Cap. XV

Infrațiuni și contravenții

Art. 100

Încălcarea prevederilor prezentei Ordonanțe de Urgență atrage, după caz, răspunderea administrativă, contravențională, penală sau civilă.

Art. 101

Sustragerea de gaze naturale constituie infractiunea de furt si se pedepseste conform prevederilor Codului penal.

Art. 102

Deteriorarea, modificarea fara drept sau blocarea functionarii echipamentului de masurare a consumului de gaze naturale furnizate constituie infractiune si se pedepseste cu inchisoare de la 6 luni la 4 ani.

Art. 103

Deteriorarea intenționată, modificarea fara drept a componentelor obiectivelor de productie, inmagazinare, transport sau de distributie a gazelor naturale constituie infractiune si se pedepseste cu inchisoare de la un an la 10 ani.

Art. 104

Executarea sau folosirea de instalatii clandestine in scopul racordarii directe la sistemele de productie, de transport, de înmagazinare sau de distribuție a gazelor naturale precum și la instalațiile GNL sau la instalațiile de utilizare aparținând terților pentru ocolirea echipamentelor de masurare, constituie infractiune si se pedepseste cu inchisoare de la un an la 5 ani.

Art. 105

In cazurile in care infractiunile prevazute la art. 101-104 sunt savarsite de un salariat al unui titular de licenta, limita maxima speciala a pedepsei se majoreaza cu un an.

Art. 106

Tentativa la infractiunile prevazute la art. 101-104 se pedepseste.

Art. 107

Constituie contraventii la normele privind desfasurarea activitatilor in sectorul gazelor naturale urmatoarele fapte:

1. proiectarea, avizarea, executia, receptia, punerea in functiune si/sau exploatarea de lucrari noi, modificari, extinderi sau revizii ale obiectivelor din sectorul gazelor naturale de catre persoane fizice sau juridice neautorizate;
2. proiectarea si/sau executarea de lucrari noi, modificari, extinderi ale obiectivelor din sectorul gazelor naturale fara obtinerea acordurilor, aprobarilor, avizelor si autorizatiilor necesare;
3. proiectarea, executarea, receptia si/sau punerea in functiune de lucrari noi, modificari, extinderi ale obiectivelor din sectorul gazelor naturale, cu incalcarea reglementarilor tehnice emise in domeniu;
4. executarea de lucrari noi, modificari, extinderi ale obiectivelor din sectorul gazelor naturale, cu incalcarea prevederilor art. 58,78 si 79;
5. executarea de lucrari noi la obiectivele din sectorul gazelor naturale, excluzand instalatiile de utilizare de orice fel, fara urmarirea acestora de catre un operator licentiat si/sau fara verificarea documentatiei tehnice de executie de catre un verificator atestat conform prevederilor legale;
6. executarea sau modificarea instalatiilor de utilizare a gazelor naturale fara verificarea în prealabil a documentatiei tehnice de executie conform prevederilor legislatiei in vigoare;
7. utilizarea de echipamente, instalatii, aparate, produse si procedee neconforme cu reglementarile tehnice in vigoare;
8. utilizarea de echipamente, instalatii si aparate care nu au efectuata verificarea tehnica in termen;
9. avizarea/verificarea proiectelor de executie ale caror solutii tehnice nu se incadreaza in prevederile si reglementarile tehnice din sectorul gazelor naturale;
10. derularea de catre investitor si/sau beneficiar a oricarui contract ce are ca obiect executarea de lucrari de constructii-montaj pentru infiintari si/sau modificari ale unor capacitati din sectorul gazelor naturale, fara obtinerea autorizatiei de infiintare si/sau a autorizatiei de modificare, a acordurilor si avizelor necesare;
11. neindeplinirea si/sau indeplinirea necorespunzatoare a conditiilor de valabilitate pentru autorizatiile obtinute conform art. 45;

12. neindeplinirea si/sau indeplinirea necorespunzatoare a conditiilor de valabilitate pentru autorizatiile/licentele obtinute conform art. 39-42;
13. racordarea la obiectivele din sectorul gazelor naturale fara acordul scris al operatorului licentiat;
14. nerespectarea prevederilor reglementarilor ANRE, inclusiv a contractelor-cadru emise de catre ANRE;
15. nerespectarea prevederilor standardelor de performanta din sectorul gazelor naturale;
16. folosirea unor practici menite sa influenteze formarea libera a preturilor pe piata gazelor naturale;
17. sistarea nejustificata a alimentarii consumatorului;
18. executia, exploatarea si manevrarea necorespunzatoare a unor instalatii si echipamente, cu incalcarea conditiilor tehnice de securitate si care pot dauna persoanelor fizice, proprietatii si/sau mediului;
19. refuzul nejustificat al accesului la conductele din amonte, sistemul de transport, sistemele de alimentare si la depozitele de inmagazinare a gazelor naturale al solicitantilor interni sau externi;
20. revanzarea gazelor naturale de catre clientii finali;
21. refuzul de a permite verificarile si inspectiile prevazute prin reglementari sau dispuse, dupa caz, de ANRE, precum si obstructionarea efectuarii acestora;
22. nefurnizarea sau furnizarea incompleta ori eronata a datelor si informatiilor solicitate de ANRE si/sau nerealizarea masurilor dispuse de aceasta;
23. proiectarea si/sau executia de lucrari pentru alt agent economic decat cel pentru care instalatorul autorizat a pus la dispozitie legitimatia proprie in vederea autorizarii de catre ANRE a acestuia conform regulamentului specific;
24. neasigurarea stocului minim in depozitele de inmagazinare subterana a gazelor naturale de catre furnizori si transportator conform reglementarilor ANRE
25. intarzierea nejustificata in realimentarea consumatorilor dupa intrerupere;
26. nerespectarea normelor privind zonele de protectie si siguranta, stabilite conform legii;
27. nerespectarea reglementarilor comerciale elaborate de ANRE, inclusiv metodologiile privind preturile si tarifele
28. emiterea acordurilor si avizelor privind accesul la sistemele de productie, transport, inmagazinare si alimentare cu gaze naturale, fara respectarea prevederilor legale;
29. nerespectarea prevederilor acordurilor si avizelor privind accesul la conductele din amonte, la sistemele de transport, de inmagazinare/stocare si de alimentare cu gaze naturale;
30. nerespectarea legislatiei privitoare la separarea legala si/sau contabila a activitatilor reglementate in sectorul gazelor naturale;
31. executarea de catre terti, fara acordul operatorului licentiat a oricarei operatii sau interventii, de orice natura, la conductele, aparatele, instalatiile de masurare si accesoriile aferente obiectivelor/sistemelor de productie, inmagazinare/ stocare, transport sau la sistemele de alimentare cu gaze naturale;
32. neurmărirea lucrarilor de constructii-montaj si neintocmirea documentelor specifice de catre operatorul care le-a avizat;
33. punerea in functiune de catre instalatorul autorizat a obiectivelor din sectorul gazelor naturale care nu au fost avizate, receptionate si pentru care nu s-a obtinut autorizatie de functionare;
34. racordarea de catre instalatorul autorizat de noi puncte de consum de gaze naturale la instalatiile existente si punerea in functiune a acestora fără respectarea prevederilor legale;
35. semnarea documentatiilor definitive de catre un instalator autorizat pentru lucrari pe care acesta nu le executa sau nu le supravegheaza direct;
36. nerespectarea prevederilor art. 99 alin. (1).
37. desfasurarea oricaror activitati comerciale si/sau prestari de servicii fara a detine licenta necesara, emisa conform prevederilor prezentei Ordonanțe de Urgență si reglementarilor elaborate in temeiul acesteia.
38. nerespectarea de către operatorul de transport a prevederilor referitoare la accesul terților, prevăzute de regulamentele europene;

39. nerespectarea de către operatorul de transport a prevederilor referitoare la mecanismele de alocare a capacității și a procedurilor de gestionare a congestiilor, prevăzute de regulamentele europene;

40. nerespectarea de către operatorul de transport a cerințelor privind transparența, prevăzute de regulamentele europene;

41. nefurnizarea informațiilor, prin mijloace electronice, necesare pentru luarea de măsuri corective oportune în vederea evitării dezechilibrelor de către operatorul de transport utilizatorilor de rețea.

42. nerespectarea de către operatorul de transport a liniilor directe din Regulamentul (CE) nr. 715/2009 al Parlamentului European și al Consiliului din 13 iulie 2009 privind condițiile de acces la rețelele pentru transportul gazelor naturale și de abrogare a Regulamentului (CE) nr. 1775/2005;

Art. 108

(1) Contravențiunile prevăzute la art. 107, în cazul în care au fost săvârșite de către persoane fizice, se sancționează după cum urmează

a) cu amendă de la 1.500 lei la 4.500 lei, cele de la pct. 2, 9, 20, 21, 22, 25, 28, 29 și 32;

b) cu amendă de la 3.000 lei la 6.000 lei, cele de la pct. 1, 3, 4, 5, 6, 7, 10 și 23;

c) cu amendă de la 4.000 lei la 10.000 lei, cele de la pct. 13, 18, 19, 26, 31, 33, 34 și 35.

(2) Contravențiunile prevăzute la art. 107, în cazul în care au fost săvârșite de către persoane juridice, se sancționează după cum urmează:

a) cu amendă de la 3.000 lei la 6.000 lei, cele de la pct. 8 și 11;

b) cu amendă de la 6.000 lei la 12.000 lei, cele de la pct. 1, 2, 3, 4, 5, 6, 21 și 29;

c) cu amendă de la 10.000 lei la 25.000 lei, cele de la pct. 7, 14, 20, 22, 28, 32, 41 și 42;

d) cu amendă de la 25.000 lei la 50.000 lei, cele de la pct. 9, 10, 13, 15, 17, 18, 25, 26, 31 și 36;

e) cu amendă de la 50.000 lei la 80.000 lei, cele de la pct. 12, 16, 19, 37, 39 și 40;

f) cu amendă de 100.000 lei, cele de la pct. 24, 27 și 30.

(3) Pentru contravențiunile prevăzute la pct. 12, 16, 19, 24, 27, 30, 37 și 38 ale art. 107, săvârșite în mod repetat de către persoane juridice, autoritatea de reglementare poate aplica o amendă de până la 10% din cifra de afaceri a persoanei contraveniente, realizată în anul financiar anterior sancționării faptei.

Art. 109

Constatarea contravențiilor și aplicarea sancțiunilor se fac de către persoanele imputernicite în acest scop de către președintele ANRE.

Art. 110

(1) Contravenientul poate achita, pe loc sau în termen de cel mult 48 de ore de la data încheierii procesului-verbal de constatare și sancționare ori, după caz, de la data comunicării acestuia, jumătate din minimul amenzilor prevăzute la art. 108, agentul constatator făcând mențiune despre această posibilitate în procesul-verbal.

(2) Prevederea de la alin (1) nu se aplică în cazul în care contravenientul a fost sancționat cu o amendă de până la 10% din cifra de afaceri.

Art. 111

Actualizarea limitelor amenzilor prevăzute la art. 108 se va face prin hotărâre a Guvernului.

Art. 112

Contravențiilor prevăzute la art. 107 le sunt aplicabile dispozițiile Ordonanței Guvernului nr. 2/2001 privind regimul juridic al contravențiilor, aprobată cu modificări și completări prin Legea nr. 180/2002, cu modificările și completările ulterioare.

Art. 113

Sumele provenite din amenzi se virează la bugetul de stat și la ANRE, în cotele stabilite de Ordonanța Guvernului nr. 2/2001, cu modificările și completările ulterioare.

Art. 114

(1) În vederea constatării contravențiilor, agenții constatatori au acces, în condițiile legii, la obiectivele de producție, la sistemele din sectorul gazelor naturale, inclusiv la instalațiile și echipamentele aferente acestora, precum și la instalațiile de utilizare a gazelor naturale.

(2) Proprietarii instalațiilor de utilizare sau cei care le exploatează sunt obligați să pună la dispoziție agenților constatați documente, date și/sau informații relevante.

(3) Organele de poliție, precum și celelalte organe cu atribuții în domeniu sunt obligate să acorde sprijin, la cerere, agenților constatați.

Cap. XVI

Dispoziții tranzitorii și finale

Art. 115

La data intrării în vigoare a prezentului act normativ, art. 2 alin. (2) din Legea-Cadru nr. 284/2010 privind salarizarea unitară a personalului plătit din fonduri publice se modifică și va avea următorul conținut:

„(2) Dispozițiile prezentei legi nu se aplică Băncii Naționale a României, Comisiei Naționale a Valorilor Mobiliare, Comisiei de Supraveghere a Asigurărilor, Comisiei de Supraveghere a Sistemului de Pensii Private și Autorității Naționale de Reglementare în Domeniul Energiei”.

Art. 116

(1) La data intrării în vigoare a prezentului act normativ se abrogă Legea gazelor nr. 351/2004, precum și orice alte dispoziții legale contrare acesteia.

(2) Prezentul act normativ reglementează sectorul și piața gazelor naturale, obligațiile și drepturile ANRE și se completează cu prevederile actului normativ care reglementează sectorul și piața energiei electrice.

(3) Prezentul act normativ transpune prevederile Directivei 2009/73/CE a Parlamentului European și a Consiliului din 13 iulie 2009 privind normele comune pentru piața internă în sectorul gazelor naturale și de abrogare a Directivei 2003/55/CE.